

T R A N S K R I P T
32. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 13. 7. 2009. GODINE, S POČETKOM U 11,00 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
ILIJA FILIPOVIĆ:

Molim vas lijepo da zauzmete svoja mjesta, početak ćemo raditi. Molim zastupnike da zauzmu svoja mjesta, početak ćemo raditi.

Poštovane dame i gospodo, kolegice i kolege zastupnici, nazočni predstavnici Vijeća ministara, poštovani ministri, predstavnici međunarodne zajednice, gospodo iz medija, srdačno vas pozdravljam i otvaram 32. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Samo da vas izvijestim da današnjoj sjednici Doma prisustvuje svih 15 zastupnika/izaslanika, iz sva tri kluba po pet zastupnika. Prije prelaska na razmatranje dnevnog reda za ovu sjednicu, želim vam samo dati jednu informaciju, dodatnu, koju već svi znamo, a to je da je gospodin Rudo Vidović, naš uvaženi ministar, dana 24. lipnja podnio ostavku na dužnost zastupnika/izaslanika u Domu naroda, jer je na 56. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 24. lipnja 2009. godine, imenovan na novu dužnost, dužnost ministra komunikacija i prometa u Vijeću ministara BiH. Dom naroda je, dana 25. 6. 2009. godine, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio obrazac za utvrđivanje prestanka mandata zastupniku/izaslaniku gospodinu Rudi Vidoviću. Središnje izborni povjerenstvo BiH nam je 8. 7. dostavilo Odluku o prestanku mandata gospodina Rude Vidovića i Odluku o dodjeli mandata gospodinu dr. Boži Ljubiću kao sljedećem kvalificiranom kandidatu s liste HDZ 1990 (Hrvatsko zajedništvo).

Ja pozivam doktora Ljubića da pred Domom naroda izrekne svečanu prisegu, nakon čega preuzima sva prava i obveze zastupnika/izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Ja ću pročitati tekst prisege, a Vas molim da ponovite prisegu nakon što pročitam svaku rečenicu.

ILIJA FILIPOVIĆ:

'Prisežem da ću savjesno obnašati povjerene mi dužnosti,

BOŽO LJUBIĆ:

'Prisežem da ću savjesno obnašati povjerene mi dužnosti,

ILIJA FILIPOVIĆ:

poštivati Ustav BiH,

BOŽO LJUBIĆ:
poštivati Ustav BiH,

ILIJA FILIPOVIĆ:
u cijelosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u BiH,

BOŽO LJUBIĆ:
u cijelosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u BiH,

ILIJA FILIPOVIĆ:

štititi i zauzimati se za ljudska prava i temeljne slobode, te štititi interese i ravnopravnost svih naroda i građana.'

BOŽO LJUBIĆ:

štititi i zauzimati se za ljudska prava i temeljne slobode, te štititi interese i ravnopravnost svih naroda i građana.'

ILIJA FILIPOVIĆ:
Hvala lijepa, doktore Ljubiću.

/APLAUZ/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Još jednom doktoru Ljubiću čestitam, dobro došli u Klub hrvatskog naroda u Dom naroda i samom prisegom Vi ste se obvezali, a od danas, nakon prisege i potpisom, dakle punopravno radite svoj posao kao i mi koji smo došli malo ranije prije Vas.

Prelazimo sada na, evo da gospodin Ljubić primi čestitke iz Kluba Srba, Federacija je to učinila. Pozdravljam gospodina Belkića, predsjedatelja Zastupničkog doma koji se priključio našem radu.

Sada prelazimo na dnevni red 32. sjednice, za koju je predložen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja;**
- 2. Usvajanje Zapisnika 31. sjednice Doma naroda;**
- 3. Izvješće Zajedničkog povjerenstva za usuglašavanje teksta Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji BiH;**
- 4. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 122. Poslovnika Doma naroda;**

5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH (drugo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH;
6. Prijedlog zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost BiH (drugo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH;
7. Prijedlog zakona o uporabi znakovnog jezika u BiH (prvo čitanje) – predlagatelj: Zastupnički dom;
8. Godišnja platforma o sigurnosno-obavještajnoj politici – podnositelj: Predsjedništvo BiH;
9. Informacija o radu Tužiteljstva BiH za 2008. godinu;
10. Informacija Ombudsmana za ljudska prava BiH o zatečenom stanju u 2008. godini i aktivnostima poduzetim u 2009. godini;
11. Informacija o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini u 2008. godini;
12. Očitovanje Doma o prijedlogu Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine BiH za obraćanje kolegija obaju domova visokom predstavniku za BiH radi davanja mišljenja o Zaključku Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku;
13. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Države Izrael o ukidanju viza za nositelje diplomatskih i službenih putovnica;
14. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade SR Njemačke o financijskoj suradnji u 2006. godini;
15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vijeća ministara Republike Albanije o uzajamnim putovanjima državljana;
16. Davanje suglasnosti za ratificiranje Dodatka uz Memorandum o razumijevanju između Vlade Kraljevine Nizozemske i Vijeća ministara BiH o Programu za suradnju s tržištima u nastajanju (PSOM);
17. Davanje suglasnosti za ratificiranje Zasebnog aranžmana između Kreditne banke iz Frankfurta na Majni i BiH, koju zastupa Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i Federacije BiH, koju zastupa Federalno ministarstvo financija, i Republike Srpske, koju zastupa Ministarstvo financija Republike Srpske;
18. Davanje suglasnosti za ratificiranje konvencija o identifikacijskim ispravama pomoraca, broj: 185. iz 2003. godine;
19. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o klauzulama o radu (javni ugovori), broj: 94 iz 1949. godine, i Preporuke o klauzulama o radu (javni ugovori), broj: 84 iz 1949. godine, Međunarodne organizacije rada;
20. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o zaštiti i korištenju prekograničnog vodotoka i međunarodnih jezera, Helsinki, 17. ožujka 1992. godine;
21. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o radu na nepuno radno vrijeme, broj: 175 iz 1994. godine, i Preporuke o klauzulama o radu na nepuno radno vrijeme, broj: 182 iz 1994. godine, Međunarodne organizacije rada;
22. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o sigurnosti i zdravlju u rudnicima, broj: 176 iz 1995. godine, i Preporuke o sigurnosti i zdravlju u rudnicima, broj: 183 iz 1995. godine, Međunarodne organizacije rada;

23. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o radu kod kuće, broj: 177 iz 1996. godine, i Preporuke o radu kod kuće, broj: 184 iz 1996. godine, Međunarodne organizacije rada;
24. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o privatnim agencijama za zapošljavanje, broj: 181 iz 1997. godine, i Preporuke o privatnim agencijama za zapošljavanje, broj: 188 iz 1996. godine, Međunarodne organizacije rada;
25. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o zaštiti materinstva, broj: 183 iz 2000. godine, i Preporuke o zaštiti materinstva, broj: 191 iz 2000. godine, Međunarodne organizacije rada;
26. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o sigurnosti i zdravlju u poljoprivredi, broj: 184 iz 2001. godine, i Preporuke o sigurnosti i zdravlju u poljoprivredi, broj: 192 iz 2001. godine, Međunarodne organizacije rada;
27. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o radu na moru (MLC) iz 2006. godine Međunarodne organizacije rada;
28. Davanje suglasnosti za ratificiranje Konvencije o radu u ribolovu, broj: 188 iz 2007. godine, i Preporuke o radu u ribolovu, broj: 199 iz 2007. godine.

Ovo je usuglašen dnevni red Kolegija Doma naroda.

Ipak, pitam, ima li netko potrebu za riječ. Zaključujem raspravu. Sukladno članku 60. našeg poslovnika, dnevni red je usvojen i o njemu se ne raspravlja.

Prelazimo na 1. točku dnevnog reda. To su:

Ad. 1. Odgovori na zastupnička/izaslanička pitanja i nova pitanja

ILIJA FILIPOVIĆ:

Reći ću samo da su dvojica naših kolega dobili odgovore, to je gospodin Zoran Koprivica koji je dobio odgovore na svoja dva postavljena pitanja na 29. sjednici, i to je gospodin Branko Zrno koji je na istoj sjednici dobio odgovor na svoje postavljeno pitanje.

Gospodine Koprivica, izrazite zadovoljstvo ili nezadovoljstvo odgovorima. Izvolite.

ZORAN KOPRIVICA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne kolege, pozdravljam gospodu iz Vijeća ministara, goste.

Ja sam dobio dva odgovora na dva postavljena pitanja na prethodnoj sjednici, na sjednici od 29. 5.

Prvo se tiče podatka: 'Da li u BiH preko 3.000 osuđenika na kaznu zatvora čeka na izdržavanje kazne na slobodi zbog nedostatka smještajnih zatvorskih kapaciteta, te šta Ministarstvo pravde preduzima po pitanju rješavanja ovog problema?'

Odgovor koji sam dobio od Ministarstva pravde sadrži tačne podatke, u smislu postojećeg stanja gdje se konstatuje da na osnovu prikupljenih podataka je utvrđeno da na teritoriji Federacije BiH 1.205 osuđenih lica čeka na izvršenje kazne zatvora, i to isključivo lica osuđena po osnovu presuda opštinskih sudova Federacije BiH i Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH.

Dakle, pitanje je imalo osnova. Ono što se preduzima na nivou cijele BiH po pitanju smještajnih zatvorskih kapaciteta, mislim da su mjere koje su zaista i nužne i hitne i neophodne. Ove postojeće mjere koje Ministarstvo pravde trenutno preduzima u smislu izgradnje državnog zatvora kapaciteta preko 340 mjesta, te entitetska ministarstva u smislu izgradnje kapaciteta u Banja Luci, u KPZ u Foči, te u nekim drugim mjestima, prije svega u Bijeljini, u smislu izgradnje novog zatvorskog objekta kapaciteta 150 lica i u Federaciji, u Busovači, odnosno Orašju i u Kozluk, mislim da su ipak mjere koje će značajno doprinijeti rješavanju ovog pitanja, ali ipak nedovoljna, te stoga predlažem da Ministarstvo pravde, u smislu svega što je navedeno u ovom odgovoru, preduzme još značajnije mjere u smislu rješavanje ovog pitanja.

Drugo pitanje ... koje sam postavio na ovoj sjednici prethodnoj, takođe, je bilo: 'Kada će se na dnevnom redu Savjeta ministara BiH naći Nacrt zakona o Fondu za pravičnu nadoknadu uništene imovine u ratu u BiH?'

Dobio sam odgovor kojim sam, u jednom većem dijelu, zadovoljan i mislim da smo na protekloj sjednici kada smo razmatrali ovu strategiju, Revidiranu strategiju za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma, imali jedan ovakav odgovor, da bismo sasvim drugačije razgovarali o strategiji koja je tada bila na dnevnom redu. Ovdje je konstatovano Aneksom VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma: 'Član 1. Sve izbjeglice i raseljena lica imaju pravo na povrat imovine koja im je oduzeta za vrijeme neprijateljstava od 1991. godine, te na nadoknadu imovine koja im se ne može vratiti; Član 11. Zahtjevi za nepokretnom imovinom BiH mogu se podnijeti za povrat imovine ili za pravičnu kompenzaciju umjesto povrata; Član 12. Svakome ko traži kompenzaciju umjesto povrata, za koga Komisija utvrdi da je zakoniti vlasnik te imovine, ima se dodijeliti pravična kompenzacija koju će odrediti Komisija' i Član 14. Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma, koji glasi: 'Imovinski fond za izbjeglice i raseljena lica će se osnovati pri Centralnoj banci BiH kojim će upravljati Komisija za raseljena lica i izbjeglice,' (predviđeno je uspostavljanje Imovinskog fonda za izbjeglice i raseljena lica).

Da ne čitam dalje, odgovor koji sam dobio, kažem, u jednom većem dijelu sam zaista zadovoljan. Da smo ovakav odgovor imali na prethodnoj sjednici, mislim da bismo sasvim drugačije razgovarali i diskutovali i prihvatili one prijedloge koje smo mi ... iz reda srpskog naroda predlagali da se Revidirana strategija u tom smislu dopuni ostvarivanjem prava na naknadu štete. Tako bi otvorili mogućnost da svako raseljeno i izbjeglo lice, na njoj prihvatljiv način, izabere mjesto življenja i sredstvima od ostvarene naknade za štetu koju je pretrpilo na stambenoj jedinici da rješava svoja prava.

Naravno da ovaj model treba razraditi. Prvo, dobro snimiti stanje i potrebe, a potom omogućiti izradu propisa i akcionih planova za njegovo rješavanje. U ovom odgovoru, dakle postoje određeni prijedlozi i određena razmišljanja u kom smislu bismo mogli, dopunjavanjem one predložene strategije, na nekoj od naših narednih sjednica, jednostavno, naći izlaz za ono što

smo na prošloj sjednici bili u situaciji da nismo mogli prihvatiti takvu strategiju koju je predložilo Vijeće ministara.

Stoga kažem, prihvatam i jedan i drugi odgovor ali predlažem Zajedničkom kolegiju i Kolegiju Doma naroda da se, u smislu ovog odgovora koji smo dobili vezano za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma, pokuša jednostavno učiniti jedan dodatni korak kako bismo usvojili ovu strategiju sa predloženim izmjenama, upravo u smislu ovog odgovora koji smo dobili od Ministarstva.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa.

Mislim da neće biti nužno da se time bave oba kolegija jer smo mi na prošloj zajedničkoj mjerodavnoj komisiji/povjerenstvu oba doma zadužili Vijeće ministara da nam usuglašenu Revidiranu strategiju ponovno stavi u parlamentarnu proceduru i vjerujem da će imati u vidu i date odgovore koje ste vi primili, kad to dođe u parlamentarnu proceduru.

Hvala lijepa gospodinu Koprivici.

Gospodin Zrno. Izvolite.

BRANKO ZRNO:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, svi nazočni, ja sam dobio odgovor na postavljeno pitanje. U suštini, dobio sam ono što sam i očekivao. Nije mi ni bio cilj dobiti isključivo odgovor na ovo pitanje, jer ja sam pitanjem želio problematizirati ono što se zove vojnodiplomatskim predstavništvima BiH u važnim, hajmo reći, gradovima ili onim zemljama jer se uglavnom i odlučuje o našem budućem putu i u EU i u NATO. I dobro je što je odgovor baš na tom planu sam po sebi problematizirao ono što sam ja želio, jer nije problem samo, povod je bio Berlin, međutim suština pitanja bilo je nerješavanje, generalno nerješavanje ovoga problema od Vošingtona preko Beča, NATO misije u Briselu itd.

Uglavnom, to je to. Hvala lijepa.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospodinu Zrni.

Prelazimo na nova pitanja. Doktor Ivanić, pa Adem Ibrahimpašić, pa Šaraba, pa ćemo dalje zabilježiti redoslijed prijava.

Izvolite, doktore Ivaniću.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepa.

Poznato je da je BiH zaključila Sporazum sa Međunarodnim monetarnim fondom kojim su nivoima vlasti u BiH doznačena značajna finansijska sredstva i trebaju biti doznačena tokom ove godine. Istovremeno razni nivoi vlasti su bili u obavezi da smanje nivo budžeta, idu sa

rebalansima na dolje. Najteža situacija što se punjenja budžeta tiče je u opštinama. I tu je nivo punjenja budžeta od opštine do opštine od 65% do 70% a u nekim i manje.

Moje pitanje Ministarstvu finansija je:

'S obzirom na to da su smanjeni budžeti, a obezbijedena dodatna sredstva koja na početku godine nisu uopšte bila planirana, što znači da budžeti imaju više prostora nego do sada, da li su u tim razgovorima predviđena sredstva za podršku opštinskim budžetima i, ako ne, za koje namjene će se iskoristiti sredstva ostvarena od MMF-a?'

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, doktore Ivaniću.

Gospodin Adem Ibrahimpašić. Izvolite.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne.

Ja sam pitanje uputio Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu vanjske trgovine, ali ću ga uputiti i direktno predstavniku Evropske komisije u BiH, gospodinu Dimitrisu Kurkulasu, OHR-u i ambasadoru Republike Hrvatske u BiH.

Pitanje: 'Zašto Hrvatska proizvođačima ječma iz BiH ometa izvoz tog proizvoda njihovim partnerima u Hrvatskoj, s kojima imaju uredno potpisane ugovore o proizvodnji i isporuci ječma?'

Konkretno se radi o partnerima iz Nove Gradiške, o poljoprivredno-prehrambenom kompleksu, odnosno sladari „Slavonija slad“ iz Nove Gradiške. Ometanje se manifestira uskraćivanjem izdavanja ili neblagovremenim izdavanjem prije godinu dana uvedenih dozvola za uvoz ječma u Hrvatsku. Dakle, žetva ne pita kad će i da li će taj ječam na kamionima, žetva je obustavljena i bit će velike štete, a radi se o CEFTA-i.

Hvala lijepa.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospodinu Ibrahimpašiću.

Gospodin Šaraba, dalje, molim prijedlog.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolege, cijenjena gospodo, dakle, ja prvo želim da izrazim svoje nezadovoljstvo budući da u Savjetu ministara imam nekoliko poslaničkih pitanja koja čekaju odgovor i tražim makar da mi se odgovori da ne mogu dobiti nikakav odgovor, jer neka od tih pitanja čekaju i više od pola godine. A moje sljedeće poslaničko pitanje je jako kratko. Upućujem ga Ministarstvu bezbjednosti i resornom ministru i ono glasi:

'Kada će Ministarstvo bezbjednosti i resorni ministar, budući da je on nadležan, postaviti oficira za vezu pri Centralnom birou Interpola u glavnom uredu u Lionu?'

Mislim da neko posebno obrazloženje za ovo moje pitanje nije ni potrebno, budući da se radi o jakom i značajnom mjestu i budući da je to jedno od mjesta koje nije popunjeno od strane institucija BiH a, svakako, njegova popunjenost će omogućiti da se određeni poslovi, koji su u nadležnosti ovoga oficira, obavljaju i bolje i brže i kvalitetnije nego što se obavljaju sada, pogotovo što, čini mi se, imamo situacija da pojedine poslove, koje treba obaviti ovaj oficir, obavljaju druga lica bez ikakve saglasnosti i bez odobrenja.

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Šaraba.
Gospoda Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Poštovane kolege, ja već treći put problematizujem problem koji se zove CEMT dozvole. Drago mi je da to problematizujem treći put kada je ovdje sada s nama bivši ministar i još draže što je naš bivši kolega novi ministar, za koga ja duboko vjerujem da moj odgovor neće dugo čekati.

Dakle, Dom naroda Parlamentarne skupštine na sjednici od 29. 1. jednoglasno je donio sljedeći zaključak: 'Dom naroda traži od Ministarstva transporta i komunikacija da u roku od 15 dana dostavi Domu naroda punu informaciju o kriterijumima, postupcima i načinu raspodjele CEMT dozvola za 2009. godinu domaćim prevoznicima. U informaciju treba uključiti broj i razloge prigovora prevoznika, kao i žalbene postupke koji su u toku.'

Prva urgencija za dostavljanje navedene informacije uslijedila je u aprilu ove godine, ali odgovor nisam dobila. Dakle, s obzirom da je od navedenog roka, kada je ovo pitanje postavljeno, prošlo šest mjeseci, molim predsjedavajućeg Savjeta ministara da, putem Ministarstva transporta i komunikacija, omogući dostavljanje pune informacije o kriterijumima, postupcima i načinu raspodjele CEMT dozvola za 2009. godinu domaćim prevoznicima.

Očekujem odgovor u najkraćem roku pisanim putem. Zahvaljujem unaprijed ministru.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospođi Majkić.

Imam iscrpljenu listu prijavljenih. Je li to sve za danas? Zaključujem ovu točku dnevnog reda.

Prelazimo na točku 2.

Ad. 2. Usvajanje Zapisnika 31. sjednice

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zapisnik ste dobili.

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje Zapisnik 31. sjednice.

Tko je „za“ predloženi Zapisnik?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili Zapisnik 31. sjednice Doma naroda.

Točka 3. je:

Ad. 3. Izvješće Zajedničkog povjerenstva za usuglašavanje teksta Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji BiH

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Izvješće. Zajedničko povjerenstvo je usvojilo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji s četiri amandmana i jednim zaključkom i Zajedničko povjerenstvo je predložilo Domu da Dom prihvati ovo izvješće.

No, ja pitam gospodina Jovića, ako ima potrebu, izvolite. Ako imate potrebu, ne morate nužno. Hvala lijepa.

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje Izvješće Zajedničkog povjerenstva.

Tko je „za“?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“? Nema.

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili predloženo Izvješće.

I, sad vas molim da se izjasnimo i o predloženom zaključku u Izvješću Zajedničkog povjerenstva. Molim vas da se izjasnimo o ovom zaključku.

Tko je „za“?

„Protiv“?

„Suzdržan“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili i predloženi zaključak Zajedničkog povjerenstva.

Točka 4. je:

Ad. 4. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 122. Poslovnika Doma naroda

ILIJA FILIPOVIĆ:

Samo da vas izvijestim da Zastupnički dom nije usvojio ovaj zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona po žurnom postupku, već je odlučio raspraviti o ovom zakonu po skraćenom postupku.

Ja vas molim, dakle ja otvaram raspravu i istodobno dakle upozoravam, ako prihvatimo raspravu po žurnom postupku, mi ćemo to danas bez amandmana morati izglasovati. Volio bih kad bi pratili onako kako smo to Poslovníkom rekli: u pravilu, da se prvo o tome izjasni Zastupnički dom i da ispoštujemo dakle to pravilo, da eventualno, dakle sugeriram, prihvatimo i mi skraćeni postupak.

No, ja otvaram raspravu. Ne želi nitko. Stavljam na izjašnjavanje, dakle žurni postupak, to je 122. i pitam tko je za žurni postupak?

Dvoje su glasovali „za“ žurni postupak.

Tko je „protiv“ žurnog postupka? Ako ćemo na skraćenu proceduru, moramo odbiti žurni postupak.

Dakle, sad konstatiram da smo osim dva glasa koji su ...

Ima li „suzdržanih“, molim vas?

Konstatiram da smo odbili žurni postupak.

Stavljam sad na izjašnjavanje skraćeni postupak.

Tko je „za“ da po skraćenoj proceduri prihvatimo ovaj zakon?

Ima li „protiv“ netko?

„Suzdržan“?

Jedan glas „protiv“.

Dakle, sa 14 glasova „za“, s jednim glasom „protiv“ smo prihvatili skraćeni postupak.

Danas smo se samo o proceduri izjašnjavali. Molim da se odmah stavi u proceduru na mjerodavna povjerenstva ovaj prijedlog zakona.

Prelazimo na točku 5.

Ad. 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH (drugo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Izvješće. Povjerenstvo je prihvatilo ovaj prijedlog zakona u predloženom tekstu i isti takav prijedlog zakona je prihvatio i Zastupnički dom.

Pitam predsjedatelja mjerodavnog povjerenstva, gospodin Zrno, ima li potrebe. Izvolite.

BRANKO ZRNO:

Nemam potrebe, imate ovdje svi Izvješće sa sjednice Povjerenstva, prijedlog Povjerenstva i odredite se.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Ja otvaram raspravu. Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama u drugom čitanju.

Tko je „za“?

Svi jednoglasno. Dakle, nema glasova „protiv“, nema „suzdržanih“.

Prelazimo na točku 6. našega dnevnoga reda, to je:

Ad. 6. Prijedlog zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost BiH (drugo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH

ILIJA FILIPOVIĆ:

Riječ je o drugom čitanju. Dobili ste Izvješće. Povjerenstvo je prihvatilo ovo izvješće s jednim amandmanom, prihvatilo Prijedlog zakona s jednim amandmanom.

Pitam također predsjedatelja Branka Zrnu ima li potrebe. Izvolite. Dakle, nema potrebe.

Ja otvaram raspravu.

Gospođa Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ja sam obavezna da kažem nekoliko riječi vezano i za Izvještaj Zajedničke komisije i za naš stav. Dakle, kao što se vidi iz Izvještaja Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost, amandmane u ovoj drugoj amandmanskoj fazi su podnijeli Šefik Džaferović, jedan amandman, Hazim Rančić, koji nije uložio u propisanom roku amandmane, pa se o njima nije izjašnjavalo, i ja, Dušanka Majkić, znači sedam amandmana.

Prilikom glasanja, dakle mi smo jednoglasno podržali jedan amandman koji je gospodin Džaferović podnio. A od sedam amandmana koje sam ja podnijela, nije podržan nijedan. Hoću da kažem, i obavezna sam da kažem da su tri amandmana bila prihvatljiva Ministarstvu čime bi se ovaj zakon, po nama, poboljšao. S obzirom da dakle mi nemamo mogućnost da prođe nijedan naš amandman, želim da obavijestim Dom da ćemo mi glasati protiv ovog zakona.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođo Majkić.
Tko želi dalje riječ?
Doktor Ivanić.

MLADEN IVANIĆ:

Pa ja mislim da bi trebalo uraditi sve da se ovaj zakon, ako je ikako moguće, usaglasi, da ne bi trebalo ga rušiti sada u ovoj fazi. Ja bih molio i Zajedničku komisiju da vidi ili delegate da li možemo još jednom vratiti na ovu komisiju, pokušati doći do nekog dogovora, pogotovo ako su neki od ovih amandmana, koje gospođa Majkić spominje, prihvatljivi za Ministarstvo i ako ne ugrožavaju sadržaj i suštinu sporazuma, ja mislim da bi trebalo pokušati napraviti neku ... vrstu dogovora da se izađe i da se zakon usvoji, jer mislim da bi to bilo jako značajno.

Evo, ja bih molio sve delegate i predsjednika Komisije da mi kaže da li ikakva mogućnost postoji? Ako je potrebno, ja bih mogao i zatražiti od predsjednika kluba, ako će me ispoštovati, iako jesam opozicija, da uzmemo malu pauzu i da pokušamo postići neku vrstu dogovora, jer bi bilo jako bitno, po meni, da se ovaj zakon donese. A mislim da jako malo nedostaje da se donese i da ne idemo formalno u odlučivanje.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, hvala lijepa, doktore Ivaniću.

Možemo pokušati izaći iz ove situacije. Ja bih molio predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost, gospodina Zrnu, da se očituje o ovom prijedlogu doktora Ivanića.

BRANKO ZRNO:

Ja apsolutno podržavam ovo što je kolega Ivanić rekao i šteta jeste da ovaj zakon završi evo kod nas u Domu. Čini mi se iz principijelnih ili neprincipijelnih, nije ni bitno sada, razloga amandmani i dolaze i prolaze i ne prolaze. Mislim, to nije, ali ako postoji, a postoji izlaz, vratiti Zajedničkom povjerenstvu ovaj zakon i pokušati usuglasiti na razini već predloženih amandmana, usuglasiti konačan prijedlog teksta i vratiti ga našem domu.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Gospođa Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Bilo bi najbolje kad bi se moglo tako izaći, jel' postoji praktičan problem, za taj zakon je završeno glasanje u drugom čitanju u Domu naroda i tamo u Predstavničkom domu i on je tamo prošao zato što nije bilo dovoljno srpskih glasova „protiv“. Dakle, nije bilo dovoljno fizički ljudi prisutnih na sjednici. Šta će to značiti ako i donesemo takvu odluku da napravimo ustupak, bar u

ova tri amandmana, da se pokaže dobra volja da mi imamo mogućnost uopšte da utičemo na zakone. Ako naš klub nema mogućnosti da ispravi, nijedan amandman da se naš usvoji, onda čemu smisao? Je li treba znači da mi sljedeći put razmišljamo: aha, to je Džaferovićev amandman i mi ćemo glasati protiv njega! Dakle, to nije princip kojim se mi rukovodimo, gledamo kakav je amandman. Iako su ta ... tri amandmana bila prihvatljiva za Ministarstvo, nije zaista postojao nijedan razlog zašto ... oni ne bi bili prihvaćeni.

Dakle, šta će se desiti sad ako ih vratimo na Zajedničku komisiju? Znači, tamo je već Predstavnički dom završio posao, imaćemo usaglašavanje i od strane opet pojedinih članova Predstavničkog doma ... to će se završiti na isti način, tako da evo možemo i to da pokušamo ako postoji dobra volja bar da pokažemo da smo spremni na ustupke jedni drugima.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Čuli smo i gospođu Majkić. Ne uskraćujem nikome pravo na riječ oko ovoga da izađemo iz situacije.

Izvolite, gospodine Zrno.

BRANKO ZRNO:

Mislim, nama je, samo primjera radi, šest puta vraćan Zakon o kontroli državne granice. Mislim, ako imamo mi kao Dom, a imamo tu poslovničku mogućnost vratiti komisiji ...

ILIJA FILIPOVIĆ:

Odluka Doma je iznad Poslovnika.

BRANKO ZRNO:

Naravno. Znači, vratiti ga ovoj komisiji, usuglasiti i što se daje prihvatiti prihvatiti ili, ako već imamo formiran stav da nećemo prihvatiti te amandmane, onda je uistinu bez potrebe ikakve vraćati ovoj komisiji. To je samo vođenje i zavođenje ljudi, kao što nam se dešavalo sa onim zakonom. Onda idemo danas rušiti zakon i završiti priču. Neka ide ponovo u procedur, mada ja vjerujem da postoji mogućnost da se prihvate dva-tri amandmana koja jesu ovdje i da poslije toga, ja mislim, da ne bi trebalo biti problema pri usuglašavanju. To osobno mislim, jer uistinu u ovom zakonu nema ništa, ljudi moji, diskutabilno i ništa upitno. Ovo nije jedan od tzv. rizičnih zakona.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Ja ću konstatirati samo ovako, samokritično, u ime našeg doma, to je karakteristika Parlamentarne skupštine, dakle nas ne krasi neka velika količina usvojenih zakona u Parlamentarnoj skupštini i bilo bi šteta ako smo na domaku rješenja da ovaj zakon izgubimo. Ja sam zato da pokušamo još jednom naći rješenje. Nikad nije Klubu Srba problem zaustaviti nekakav zakona. Kad god to prođe Zastupnički dom, imaju dvije poluge i mogu upotrijebiti

jednu od te druge, mi smo toga svjesni, ali idemo probati naći neko rješenje. Ako se netko mora odreći i od onih kome to nije prihvatljivo, možda bi mogli naći uz nekakvu, ne krutu, nekakvo ... određivanje i oko samih amandmana, možda redefinicijom i doći do nekakvog prihvatljivog rješenja o čemu je govorio gospodin Ivanić.

Ja bih molio, dakle ako ima još netko za riječ da se javi; ako ne, da prihvatimo ovu sugestiju i da vratimo, da odložimo odlučivanje u drugom čitanju na današnjoj sjednici dok se još jednom ne pokuša iznaći rješenje na Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost.

Tko je „za“ ovo rješenje? Dakle, da vratimo Zajedničkoj komisiji ... još jednom na odlučivanje.

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“?

Jedan glas „protiv“ i 14 „za“.

Konstatiram da smo vratili, ... molim vas, molim vas bez dijaloške forme, da smo vratili Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost na ponovno odlučivanje spornih amandmana koji nam priječe danas prihvatiti ovaj zakon.

Idemo na točku 7., točka 7. je:

Ad. 7. Prijedlog zakona o uporabi znakovnog jezika u BiH (prvo čitanje) – predlagatelj: Zastupnički dom

ILIJA FILIPOVIĆ:

Predlagatelj je Zastupnički dom koji je u prvom čitanju prihvatio prijedlog ovog zakona. Nemamo ovdje gospodina Belkića, ne prijeći nas to da otvorimo raspravu ako ima mjerodavno povjerenstvo.

Gospodine Joviću, izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedatelju, supredsjedatelji, poštovane kolege i svi gosti danas koji ste nazočni ovom našem zasjedanju Doma naroda, vrlo kratko. Pred nama je jedan, ja bih rekao, zakon koji nas i temeljem tog uvrštava među zemlje EU koje su prepoznatljive po onom da žele i hoće imati i donositi, zapravo, donositi i imati zakone koji su u suklađu sa potrebama čovjeka. Zato raduje me da je ovaj jedan kratki, ja bih rekao, i ne tako opsežan i širok zakon došao na naše klupe. Apelirao bih na svoje kolege da ga prihvatimo u ovoj formi u kojoj jeste, kako bismo mogli omogućiti osobama koje su gluhe i nagluhe da budu uvrštene u svakodnevni život i rad, bilo to na svojim radnim mjestima, bilo u potrebama življenja i rada u privatnom dijelu, jer ovo je zakona iz onog seta koji doprinosi nediskriminaciji, a doprinosi informiranosti građana BiH.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ako mogu samo nadodati. I udruge koje su organizirane za gluhe i nagluhe osobe u BiH, s kojima sam u kontaktu, su jako zadovoljne sa onim što nudi ovo rješenje i nadam se da ćemo i u tom smislu i mi postupiti.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Želi li još netko riječ?
Gospođa Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, zaista BiH treba da bude ponosna da dobije ovakav jedan zakon. Dakle, vidjeli smo da je to nevelik zakon, sadržan u svega 26 članova, koji omogućava ispunjenje jednog od značajnih ljudskih prava, to je pravo na informisanost gluvih osoba na njima prilagođenim tehnikama. Vidjeli smo da se u svijetu, u zemljama različitim, na različite načine ovaj problem rješava, da je problem standardizovan, da je učinjeno maksimalno da se omogući informisanje gluvih osoba i da je BiH i sama morala nešto učiniti na ovom polju jer primijetili smo da se u televizijskim emisijama, i često u sudovima, pojavljuju tumači gestovnog jezika, koji nemaju adekvatan sertifikat koji bi im omogućio da to čine na kvalitetan način. Uvođenjem, odnosno usvajanjem ovog zakona, najvažnija stvar je da će tumači gestovnog jezika morati posjedovati taj sertifikat i biti upisani u registar kojeg će voditi Ministarstvo pravde. Mislim da će uskoro izaći i prvi rječnik, mislim u Banja Luci da se priprema prvi rječnik. A interesantno je napomenuti da gluvi ne poznaju tri jezika u BiH, oni kažu da je to jezik kojim oni govore, tako da će se prvi rječnik zvati Rječnik gestovnog jezika, našeg gestovnog jezika. On će uskoro izaći i time će se uticati takođe da se određeni dio problema iz ove oblasti standardizira, a i samim tim da se poveća broj tumača ovog govornog jezika koji će omogućiti ... da budu zaposleni u sudovima, na televiziji i omoguće adekvatno informisanje gluvih i nagluvih osoba, tako da smatram da je dobro što smo dobili ovaj zakon i što ćemo usvojiti ovaj zakon i da sada njegove principe trebe podržati. Toliko.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođo Majkić.
Želi li još netko riječ? Dakle, o načelima govorimo. Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje Prijedlog zakona o uporabi znakovnog jezika u BiH, u prvom čitanju.

Tko je „za“ Prijedlog zakona o uporabi znakovnog jezika?
Gospodine Ibrahimpasiću, jeste li Vi za ovaj prijedlog zakona?
Konstatiram da smo jednoglasno, s 14 glasova, prihvatili, jer jedan zastupnik je izočan.

Prelazimo na točku 8.

Ad. 8. Godišnja platforma o sigurnosno-obavještajnoj politici – podnositelj: Predsjedništvo BiH

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zastupnički dom je usvojio Godišnju platformu s predloženim dodatkom, to je jedan amandman Zajedničkog povjerenstva.

O čemu se radi, ja bih molio da nas uvede u priču gospodin Božo Rajić.
Izvolite, Božo.

BOŽO RAJIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Kolegice i kolege, poštovani gosti, članovi Vijeća ministara, zadužen sam, kao prvi zamjenik predsjedavajućeg Zajedničke komisije za nadzor nad Obavještajno-sigurnosnom agencijom BiH, da ovaj dom izvijestim o razlozima za usvajanje jednog malog, kratkog interventa u obliku amandmana na ovu Godišnju platformu i da ukažem na nekoliko elemenata našeg nezadovoljstva na Zajedničkom povjerenstvu, iskazano spram ponašanja zakonskih i ustavnih nositelja postupka donošenja ove platforme.

Naime, kao i ranijih godina, pokazalo se da postoje tri subjekta uključena u proces donošenja Godišnje platforme o sigurnosno-obavještajnoj politici, dakle inicijator, pokretač inicijative je Vijeće ministara, Predsjedništvo BiH odobrava Godišnju platformu, a usvaja je Parlament BiH u oba doma. I, kao i ranijih godina, nije ispoštovan zakonski rok, jer ova platforma mora prema zakonu biti usvojena do 1. studenoga tekuće za iduću godinu. A mi smo dobili ovo na razmatranje polovicom tekuće godine, što ne samo da predstavlja odstupanje od zakonom propisanih rokova nego na ozbiljan način dovodi u pitanje izvršenje primarnih zadataka Obavještajno-sigurnosne agencije BiH. Nadamo se da će u trećoj godini našeg interveniranja prema ovom kapitalnom dokumentu sigurnosti svih građana BiH nositelji obveza i Predsjedništvo i Vijeće ministara pokrenuti svoju aktivnost na vrijeme i da će nam za 2010. godinu ponuditi ovu platformu u zakonom propisanom roku.

Kao što je predsjedavajući već spomenuo, Zastupnički dom je prihvatio jedan amandman koji se odnosi na poglavlje III. Terorizam i radikalno djelovanje, podnaslov Radikalno djelovanje, gdje se iza riječi 'na' u trećem retku stavljaju dvije točke i ubacuje se na prvo mjesto 'djelovanje protiv države BiH', jer smo na Zajedničkom povjerenstvu ocijenili da na prvo mjesto ugroze i borbe protiv te ugroze treba staviti interese BiH, a onda dolaze građani, dolaze institucije itd., ono kako je već u tekstu pobrojano.

Iz tih razloga, bez obzira što se radi o bitnom zakašnjenju, pozivamo i ovaj dom da kao i Zastupnički dom prihvati Godišnju platformu sa ovim amandmanom.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospodinu Rajiću.

Tko želi dalje riječ? Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje Godišnju platformu s prihvaćenim amandmanom kakav je utvrđen u Izvješću, a prihvatio ga i Zastupnički dom.

Tko je „za“?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“?

Konstatiram da smo jednoglasno, s 14 glasova „za“ (toliko je prisutno u dvorani) prihvatili Godišnju platformu o sigurnosno-obavještajnoj politici u BiH.

I, prelazimo na točku 9., to je:

Ad. 9. Informacija o radu Tužiteljstva BiH za 2008. godinu

ILIJA FILIPOVIĆ:

S posebnim zadovoljstvom pozdravljam glavnog tužitelja BiH, gospodina Milorada Barašina, koji će pratiti našu raspravu i biti od pomoći ako to bude potrebno zastupnicima.

Zastupnički dom je razmatrao ovu informaciju i primio je k znanju ovu informaciju.

Kako je mjerodavno Ustavnopravno povjerenstvo, ja molim predsjedatelja ako ima potrebu ... Nema potrebu.

Otvaram raspravu.

Gospođa Majkić. Izvolite, gospođo Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

U skladu sa Zakonom o Tužilaštvu BiH, Tužilaštvo izvještaj o radu dostavlja Visokom sudskom i tužilačkom savjetu, a Parlamentarnoj skupštini dostavlja informaciju o radu. Mogu vam reći da me je ova informacija ..., sa aspekta njene razumljivosti, da bih je mogla ispravno razumjeti, morala sam da koristim onaj dio materijala koje je Tužilaštvo poslalo Visokom sudskom i tužilačkom savjetu. Tamo je to bilo mnogo sređenije, mnogo preciznije, mnogo jasnije, a ovaj materijal koji je došao u Parlamentarnu skupštinu trebao bi tumač za pojedine tabele koje je Tužilaštvo postavilo. Ja sam jednog momenta ... se pitala, pošto nema nikakvih komentara koji bi objašnjavali pojedine tabele, pitala sam se da li i taj materijal treba da posluži da ga razumijemo ili da ga ne razumijemo.

Gledala sam malo s aspekta odobrenog budžeta za 2008. godinu i vidjela da je Tužilaštvo imalo razumijevanje Savjeta ministara, odnosno Ministarstva finansija i trezora koje mu je dalo praktično više nego što je tražilo. A izvršenje budžeta je 86%. To će biti manje razumljivo u onom dijelu kad počnemo da razmatramo iduću godinu, odnosno da kad pitamo zašto budžet za narednu godinu nije odobren u traženom iznosu, jer to je valjda princip koji važi za sviju, ako dobiješ sredstva koja ne planiraš dobro, onda je logično da ćeš sljedeći put dobiti manje, pa ćeš se potruditi da bolje planiraš da bi mogao da dobiješ sredstava onoliko koliko ti je potrebno.

E sad, nekoliko podataka koji ... ovako manifestuju stanje u Tužilaštvu. U toku 2008. godine u Tužilaštvu BiH na procesuiranju predmeta bilo je angažovano 26 domaćih i 10 međunarodnih sudija. Bilo bi jako zanimljivo da sam u tom pregledu mogla vidjeti koliko predmeta je obradilo ili bilo u obradi od strane domaćih, a koliko od stranih sudija, jer je to otprilike mjesto gdje se sudaraju naša razmišljanja o efikasnosti stranih sudija i o potrebi za produženje njihovog mandata, koji javno iskazuje glavni tužilac i predsjednica Suda BiH.

Kad su u pitanju krivične prijave, tokom 2008. godine u radu je bilo ukupno 1.342 krivične prijave, od toga je 698 prenesenih iz ranijih godina, a 644 zaprimljene u 2008. godini. Dakle, veliki broj krivičnih prijava, s tim da je naglašeno da je u 2008. godini potpuno riješeno 468 prijava ili 33%. Efikasnost Tužilaštva je 33%. U rad u 2009. godini prenesene su 874 prijave. To su podaci koji dovoljno govore da ne treba posebno ništa tumačiti. Dakle, i samo Tužilaštvo BiH navodi da će u 2008. godini nastaviti sa trendom povećanja broja neriješenih predmeta, da nam ne bude to neobičnost kad budemo sljedeće godine usvajali izvještaj.

Kad su u pitanju istrage, tokom 2008. godine Tužilaštvo je ... naredilo provođenje 285 istraga, a ukupno ih je u radu imalo 795, a u potpunosti je riješilo 257. Dakle, 538 istraga nije riješeno.

Kad su u pitanju optužnice, ukupan broj podignutih optužnica je 176. Od tog broja 170 je podignuto u 2008. godini, a 6 podignutih u prethodnom periodu: 89 ukupno potvrđenih za 2008. i 2007. godinu, a neriješenih optužnica, znači, datira iz ove dvije godine.

Rad Tužilaštva je bio u posljednje vrijeme medijski veoma praćen; prema pisanju pojedinih medija u BiH padne više od 90% optužnica, što govori u prilog slabom radu Tužilaštva. Svake godine, evo, i mi ovdje i ovaj drugi dom radimo u okviru Komisije za finansije i budžet analizu revizorskih izvještaja. Pet godina sam u Parlamentu i za tih pet godina nisam čula da je Tužilaštvo pokrenulo optužnicu ni po jednom slučaju, a bilo je zaista slučajeva koji su mogli da govore u prilog neodgovornom raspolaganju javnim novcem. Dakle, svi ti izvještaji koji odlaze Tužilaštvu ostaju bez odgovora i nejasno je, bez obzira na naše razumijevanje, da revizorski izvještaji nisu forenzički izvještaji, mi smo očekivali da je bar Tužilaštvo moglo toliko da uradi i da kaže za tolike godine, Parlamentarna skupština bi, ili revizija je trebala da uradi to i to da bi revizorski izvještaji mogli biti prihvaćeni i da bi Tužilaštvo moglo raditi po njima. Dakle, nema ni riječ, ti izvještaji nisu dobri pa mi ne možemo raditi po tome, tim izvještajima treba dodati to, to, i uraditi to i to da bismo mogli raditi po tome. Dakle, nikakvog stava, nikakvog pokretanja, nikad za bilo koji prekršaj za ovih pet godina koliko sam ja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Bilo je veoma teških optužbi na rad Tužilaštva u smislu da je i Sud i Tužilaštvo pod direktnim uticajem paraobavještajne službe AID, jer ne postoji nijedan pokrenuti spor u procesu u predmetima ratnih zločina koje su počinili pripadnici Armije BiH. Čak se govorilo da su prikriveni određeni predmeti i određeni svjedoci kako taj dio istine ne bi izašao u javnost. Ima nešto što, možda, ima i najveći značaj u svemu tome, a to je da institucije pravosuđa, po mnogima, snose i najveću odgovornost za loše međunacionalne odnose, a to govori u prilog: ako je procesuiranje ratnih zločina, svi trebaju da odgovaraju, to je poznata priča, ali ako se procesuiraju uglavnom predstavnici srpskog naroda, onda to ne može da govori o ... dobrim međunacionalnim odnosima kojim solidno kumuje Tužilaštvo. Pitam, mislim često, pitanje je šta

je sa optužnicom za Dudakovića? To je pitanje koje su Srbi često postavljali, ali nisu nikad dobili odgovor.

Ima još jedna stvar koja se u posljednje vrijeme pokazuje, a to je da loš rad Tužilaštva i Suda BiH čini da institucije drugih država vode procese, jer oni te procese ne procesuiraju. Dakle, poznata nam je priča o Dobrovoljačkoj i Tuzlanskoj koloni. Konačno, Tužilaštvu je teško braniti dvije stvari. Prva je: to je njihova nezavisnost o kojoj oni govore, a kad u prilog tome treba pogledati Strategiju za ostanak stranih tužilaca, koju je uradilo Tužilaštvo, i vidjeti ko odlučuje o njihovoj nezavisnosti, pa je li to OHR, odnosno Pravni odjel OHR-a, ... jesu li to donatori, ko su ustvari oni ... od koga su oni nezavisni. I druga stvar koju mogu teško braniti: pitanje ostajanja stranih tužilaca.

Poznato je da postoji Sporazum o tranziciji pravosudnog sistema koji je potpisao bivši visoki predstavnik i gospodin Tihić kad je bio član Predsjedništva. Tamo je rečeno ... strane sudije i tužioci ne mogu biti na funkcijama na koje su imenovani duže od pet godine, to je 2009. godina. I onda pogledam dio kojim se obrazlaže zašto treba da se produži mandat stranim tužiocima i sudijama i onda kaže da treba da prenesu svoja znanja i iskustva domaćima. A onda se opet vratimo ko su domaći, ko su strani tužioci i sudije, pa onda vidimo ponovo priču o kojoj smo govorili ovdje: o tužiocu Hariju Furlanu koji je poslije afere u Sloveniji došao i postao tužilac u Tužilaštvu BiH i vodi postupak na isti način kao što je vodio u Sloveniji od koga je pobjegao u BiH.

Bezbroj grešaka je napravila međunarodna zajednica u ovoj zemlji. Ali jedna od najvećih je reforma pravosuđa koja će sigurno ostaviti i najdublji trag. To je ostala neostvarena želja gospodina Pedija Ešdauna da pravosuđe bude reformisano i bude otprilike u skladu sa onim kako bi trebalo biti u visokorazvijenim zemljama. Dopala mi se izjava Džefrija Naisa koji je nedavno rekao da je Sud BiH hibridna institucija. Smatram da su hibridne institucije sve one u kojima su sudije i tužioci stranci.

Prema informacijama koje smo pronašli: plate sudija i tužioca kreću se od 10.000 do 30.000 maraka stranih, a domaćih su 4.000. A pravosnažno okončani predmeti: od 52 predmeta, svega 10 optužnica podnose stranci, a domaći 42. Pitamo se gdje je u stvari odgovornost i gdje je taj kvalitet o kom se govori kad se pokuša objasniti da strani tužioci treba da ostanu u BiH.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Već smo probili vrijeme, gospođo Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Evo završavam. Glavni tužilac je napravio još dakle Strateški plan o kome sam rekla i za dalje učešće međunarodnih tužilaca i on kaže: 'U Posebnom odjelu za ratne zločine trebaju četiri međunarodna tužioca, četiri međunarodna pravna saradnika.' Znači, i pravni saradnici trebaju biti stranci, četiri međunarodna istražitelja i četiri međunarodna pripravnika. Mi više ni pripravnike nećemo primati iz ove zemlje. Mi ćemo i pripravnike dovoditi iz inostranstva. U Posebnom odjelu za organizirani kriminal također četiri međunarodna tužioca, dva istražioca itd.

Šta hoću, na kraju, da kažem? Dakle, rečenica kojom se završava ta strategija kaže: 'Glavni tužilac BiH će nakon pribavljanja mišljenja o Strategiji sa registrarom i zamjenicima glavnog tužioca kao i nakon određenih sastanaka sa donatorima i predstavnicima OHR-a odmah preduzeti aktivnosti naprijed navedene da bi se zadržali strani sudije i tužioci.'

Dakle, to je ta nezavisnost o kojoj smo govorili i predlažem da se ne prihvati ova Informacija o radu Tužilaštva.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Probili ste tačno 4 minute. Zato što ste dama nisam Vas htio prekidati. Gospodin Tihić, po redoslijedu, ispričavam se.

SULEJMAN TIHIĆ:

Dame i gospodo, ja nisam mislio da diskutujem ali evo, na neki način, diskusija gospođe Majkić me je ponukala da kažem par riječi. Poznato je da ona olako daje kvalifikacije bez argumenata. Znači, i ovo danas što je izneseno, ja ne bih komentarisao, ali moram istaći ovaj jedan netačan navod da je svojevremeno Tihić kao potpisao ovaj sporazum sa Ešdaunom o uvođenju stranih sudija i tužilaca, ne znam što. Sulejman Tihić jeste bio tad predsjedavajući Predsjedništva ali je potpisao ovaj sporazum na osnovu odluke Predsjedništva u kojoj su učestvovali svi članovi Predsjedništva, a ne da ... nešto lično sam uradio. I mislim da nije dobro da mi ovdje na ovom domu na bilo koji način negativno utičemo na rad Tužilaštva, na njihov profesionalan odnos. Mi treba da stvorimo uvjete da institucije za provođenje zakona mogu da rade svoj posao na osnovu Ustava, na osnovu zakona.

Ja mislim da Tužilaštvo i Sud, pored određenih primjedbi koje sigurno postoje, koje oni kroz neko vrijeme i period popravljaju, jer gradimo te institucije, u toku su ti procesi – mi treba njima da omogućimo da oni rade i da ipak ostvaruju dobre rezultate. Ja bih volio kad bi bilo više predmeta da se može uraditi i kad je u pitanju organizovani kriminal i kad su u pitanju ratni zločini. Međutim, očito da se radi o dosta složenim predmetima i da nije moguće jednostavno taj broj uvećati onoliko koliki je priliv, odnosno teško je smanjiti te zaostatke. Ali s obzirom da smo mi u fazi izgradnje, jačanja tih institucija, nama je potrebna pomoć međunarodnih sudija i tužilaca. Ja ne znam zbog čega bi sad neko imao tu nekakav razlog i sumnjati u pristrasnost, objektivnost i profesionalnost međunarodnih sudija. Međunarodne sudije i tužioci trebaju isto kao što međunarodna zajednica cijelo vrijeme je trebala u ovom procesu i poslije Dejtonskog sporazuma, procesu integracije ove države, uređenja svega drugoga: Sud i Tužilaštvo su jedna nadgradnja koja je veoma bitna za provođenje zakona, za ostvarenje svih onih ciljeva zbog čega postoje sudovi.

Mi možda nismo ni potpuno zadovoljni, možda neko očekuje više od Suda i Tužilaštva BiH, ali to nije Vrhovni sud, to nije ono Tužilaštvo BiH koje bi moglo da radi one poslove koje u svim državama rade Vrhovni sud i Tužilaštvo. Ja se nadam da će nekada doći vrijeme da ubrzo imamo i te sudove, ali ovo su specifični i Sud i Tužilaštvo BiH i mi treba da damo podršku ako smo opredijeljeni, a mislim da jesmo opredijeljeni za borbu protiv organizovanog kriminala, za borbu protiv ratnih zločinaca i ne trebamo gledati nacionalnu pripadnost zašto je ... takva

struktura etnička. To može biti više razloga zbog čega imamo, ja ne bih sad ulazio, jer bi se odmah otvorilo nekakve druge političke rasprave i polemike, zašto je više jednih, a manje drugih itd. Prepustimo tim ljudima da rade, to je jedan težak posao. Znači, oni su, dovoljno je da su izloženi raznim izjavama nekih, eto uzmimo i neodgovornih, da tako kažem, političara ili nekada u medijima ili od raznih pojedinaca, ali mi kao Parlament moramo biti ovdje ozbiljni, moramo biti odgovorni. Moramo raditi i činiti sve da ove institucije mogu nesmetano raditi u skladu sa Ustavom i zakonom. Moramo mi stvoriti uvjete da mogu na takav način da rade to, uz sve ono što sudovi i tužilaštva nekad i pogriješe. Mi nekad vidimo da ima oslobađajućih presuda, znate, a ima i u drugim državama oslobađajućih presuda u velikim predmetima, pa nije čudo da bude i u BiH. Oni će se sigurno truditi i trude se da toga bude što manje, da bude što manje pojedinaca koji će biti izvedeni na sud, pa njihov lični i društveni ugled doveden u pitanje, na kraju budu oslobođeni. Ali nemojmo zbog tih pojedinačnih slučajeva dovoditi u pitanje podršku radu ovim institucijama.

Ja bih podržao zaključak koji je usvojio Zastupnički dom: da mi primimo Informaciju, kako su oni to rekli, k znanju, a ima Visoko sudsko i tužilačko vijeće koje će sada ići u tu analitiku, ne znam ti, onaj stručni dio koji treba da eventualno neke primjedbe i nešto drugo ukaže.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodinu Tihicu.

Imamo još pet prijavljenih diskutanata. Molim vas da poštujemo članak 63. Poslovnika, koji kaže - ne duže od 10 minuta - uokvirimo se u to vrijeme.

Sljedeća je gospođa Čolo. Izvolite.

ALMA ČOLO:

Hvala, predsjedavajući.

Ja sam pažljivo pročitala Informaciju o radu Tužilaštva BiH i, evo, ne mogu se složiti sa gospodom Majkić da se Informacija ne može razumjeti. Mislim da su dosta pregledne i ove tabele koje se odnose na rad sva tri odjela u Tužilaštvu, a to je Odjel za ratne zločine, Odjel za organizirani kriminal i korupciju i, treći, Odjel za međunarodnu pravnu pomoć i druge oblike kriminaliteta i sva druga krivična djela.

Ja ne znam gdje je gospođa Majkić pročitala da je 90% presuda Suda BiH oslobađajućih. Ja to iz ovog izvještaja nisam mogla vidjeti. Najviše optužnica, istina, podignuto je u ovom trećem odjelu u kojem je i ovaj opći kriminal. Znači, to je logično, tu dolaze ova malo lakša krivična djela i najlogičnije da se te procedure brže završavaju, i tužilac u tim predmetima za kraći vremenski period može podići optužnicu. I ja tu vidim da je bilo 118 optužnica, to je na strani 26., od čega je 95 osuđujućih presuda, a samo četiri oslobađajuće.

U ova druga dva odjela, to je Odjel za ratne zločine i Odjel za organizirani kriminal, imali smo manje optužnica što je i logično, jer u Odjelu za ratne zločine ni jedna istraga, ja mislim, da se ne može završiti za godinu dana, pogotovo zbog toga što ima jako puno svjedoka. Tužilac je naveo u Informaciji da su neki od svjedoka nezainteresovani za svjedočenje, da su nedostupni

ali u sadašnjem trenutku mislim da oni svakako omogućavaju da sudovi i tužilaštva rade nepristrasno i neovisno i da budu oslobođeni svih političkih uticaja. I mi, evo kao parlamentarci, nastojimo da vas oslobodimo političkih uticaja da bi svoj posao mogli raditi kvalitetno i stručno, a svi smo sigurno saglasni da nije lako raditi taj posao i hvala vam što ga obavljate kvalitetno.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođo Čolo.
Gospodin Rajić. Izvolite.

BOŽO RAJIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, naravno da – iako smo mi ovlašteni ovakva izvješća primiti k znanju, informirati se o njima – ovakva izvješća pokrenu rasprave, da izađu na površinu neka razmišljanja koja mogu doći iz naših glava, a mogu doći iz kuloara, jer svaka institucija, pogotovo pravosudne u BiH imaju svoju i percepciju i recepciju. Percepcija prema institucijama, pogotovo pravosudnog sustava, nije dobra i toga su vjerojatno svjesni i gospoda u Tužiteljstvu. To je jedna od strana u procesu, jer često se poistovjećuje, nažalost, to se često radi sa Haškim sudom da se poistovjećuje tužiteljstvo i sud, što je potpuno pogrešno. Sud je vrhovna instances koja presuđuje, a tužitelj je jedna strana u sporu, obrana odnosno tuženi drugi, i mi bi trebali jedanput razlučiti to pitanje i shvatiti da je tužitelj posao da pronade dokaze da optuže one koji su počinili teška kaznena djela, a da je sud tu da to sve procijeni, a obrana da se brani, da dokazuje da nije kriva. Međutim, percepcija je takva i ne trebamo bježati od toga i ja se nadam da će većina do rasprava, vjerojatno je bilo tako i na Zastupničkom domu, govoriti u dobroj namjeri, u dobroj vjeri, u namjeri da se pomogne Tužiteljstvu kao instituciji od posebnog značaja za BiH i njene građane da radi svoj posao sa što manje prigovora.

I odmah ću se očitovati, dakle i kao zastupnik i kao pripadnik stranke HDZ 1990, mi apsolutno podržavamo daljnji ostanak i sudaca i tužitelja, međunarodnih sudaca i tužitelja, kao i institucija međunarodne zajednice ovdje koje djeluju u BiH, pomažu, jer smo duboko uvjereni da bez donošenja novog ustava, kompletnog, cjelovitog ustava, bez pravne sigurnost, bez promjene našeg ponašanja, ne možemo biti sigurni u ono što bi radile institucije pravosuđa samo u sastavu domaćih snaga. Dakle, oko toga mi dvojbe nemamo, nismo je ni imali, sve dotle dok ne budemo sposobni, dok ne dobijemo državu koja je jedan uređen pravni, ustavni poredak, dotle nam je potrebna dobra pomoć međunarodnih faktora i mi je na takav način doživljavamo i respektiramo.

Dakle, mi u suštini podržavamo rad Tužiteljstva kao jedne vrlo bitne karike u pravosudnom sustavu u BiH i ono što primjećujemo, što želimo izreći javno je u dobroj namjeri da bi se pod takvim razmišljanjima i otklonili možda neki prigovori koji su dijelom možda opravdani, a dijelom su možda predimenzionirani iz jednog subjektivnog doživljaja. U ovoj zemlji, BiH, sve je složeno, sve je teško, pogotovo poslije rata i mora se voditi računa o tome da bez obzira što ne možemo praviti kriterij u jednako ..., ako nisu počinitelji ... počinitelji najtežih djela, onda bi trebali žrtve biti – po nacionalnoj pripadnosti morale bi jednako biti tretirane. Prigovora da to nije baš tako, svaki put ovdje ima. Ja se ne bih upuštao ni u kvantifikaciju ni u kvalifikaciju tih prigovora koliko su oni utemeljeni, ali bi svaka žrtva, pogotovo ona koja je stradala u ratu, morala imati tretman i u ponašanju domaćeg pravosuđa.

Naravno da bi bilo dobro da smo ovdje dobili podatke. Ja očekujem da pravosuđe može učiniti dodatne napore da se djeluje uravnoteženo, da to bude nacionalno izbalansirano u odnosu na žrtvu, a ne u odnosu na počinitelja, i da se rangiraju djela po nekom redosljedu nastajanja, ne nužno, ali bi bilo normalno da se najprije procesuiraju ono što se desilo 1992., a ne 2007. No, dobro. To ne mora biti pravilo, ali to je jedan ovako logičan zahtjev da se pokuša nekakav redosljed poštivati u svemu tome.

Ja nisam primijetio, ne tvrdim da sam dobro vidio, u podacima o kadrovskoj strukturi nisu izbačeni podaci koliko ta kadrovska struktura, po svojoj kvalifikaciji, zadovoljava složene zahtjeve toga posla i bilo bi mi drago da imamo podatke o nacionalnom sastavu svih uposlenika u Tužiteljstvu BiH, jer i tu ima uvijek prigovora, ima proizvoljnih tumačenja da je to ovako i onako, ja neću reći ni da je ovako ni da je onako, ali bi informacija bila cjelovita kad bi imala i taj podatak.

Jedan dojam postoji u javnosti da se optužbe za organizirani kriminal, odnosno specijalno za zlouporabu položaja ovlasti, vrlo površno deklariraju u javnosti i vrlo često se gube takvi sporovi. Ne znam, ja nisam gledao same te podatke o čemu je govorila gospođa Čolo, ali vjerojatno bi priprema optužbi za takva djela bila u funkciji sprečavanja tih djela, jer u javnosti se širi pomalo osjećaj, znate šta, to je optužnica koja će doći i to će za mjesec-dva, tri, bit će ljudi oslobođeni, jer organizirani kriminal u BiH danas uz ove mjere ekonomske krize sigurno su prešli jednu od najvećih opasnosti u budućnosti.

Sve u svemu, ja ću zaključiti svoj osvrt – dakle apsolutno, opet podvlačim u dobroj namjeri – na rad: da podržavamo rad Tužiteljstva, podržavamo njegovu kadrovsku, njegovo kadrovsko jačanje i edukaciju i kao član Parlamenta ću se uvijek zalagati za to da, bez obzira što nismo neposredno nadležni, ... ima svoje zadaće Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće, da se osiguraju materijalne i finansijske pretpostavke za rad ovoga tijela, a nadam se da ćemo iduće godine imati izvješće kojim ćemo biti puno zadovoljniji nego ovim danas.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepo, gospodine Rajiću.
Gospodin Jović.

IVO MIRO JOVIĆ:

Vidim da nemamo možda kvoruma iz reda Bošnjaka, ne znam je li možemo nastaviti.

_____ (?)
Diskusija je.

IVO MIRO JOVIĆ:
Diskusija je, ali.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobro ste uočili, kvorum je tri plus tri plus tri. Pozvat ćemo nekoga, a Vi možete zastati s Vašom raspravom. Malo ćemo se strpiti, mislim da su dva telefonska razgovora vani bitna.

IVO MIRO JOVIĆ:

Dobro.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Izvolite, gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedatelju.

Na početku otvaranja ove točke ja sam prozvan kao predsjedatelj Ustavnopravnog povjerenstva koje je raspravljalo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ne, Vi ste se javili za diskusiju.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ne, ne, tako je, hoću upravo da to i obrazložim, pa se zahvaljujem na tome, na razumijevanju. Kao predsjedatelj Ustavnopravnog povjerenstva nisam imao, jer to smo rekli u svom izvješću, a sad se javljam kao član ovoga doma i pred nama imamo jedno izvješće, jednu Informaciju o radu Tužiteljstva.

Ja sam i na sastanku i na sjednici našeg Ustavnopravnog povjerenstva imao neka svoja gledanja i da je ovo vrijeme i prigoda da se o njima kaže, poglavito kad je u pitanju ono što se kroz ovu kalendarsku godinu i dešavalo i u ovome domu i s moje strane postavljana određena pitanja upravo prema ovoj instituciji.

Podsjetit ću. Barem dva pitanja koja sam postavio odnosila su se na rad Tužiteljstva BiH i to za onaj Odjel za ratne zločine. Jako me uzbuđuje ili nervira ili obeshrabruje jedna rečenica koju sam ovdje pročitao da 'Tužiteljstvo BiH može istaći dosadašnji uspješan rad na procesuiranju predmeta ratnih zločina koji je postignut u velikoj mjeri zahvaljujući kontinuiranoj i uspješnoj suradnji sa Tužiteljstvom Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju'.

Zašto to mene žalosti već godinama? I najmanje dva puta sam odlazio i u Hag ukazati tamošnjim ljudima da ono što oni rade nije dobro. A što to nije dobro? Da ni jedan, ali baš ni jedan zločin koji je napravljen nad Hrvatima u BiH nije procesuiran! I čini mi se to se prenijelo i na ovo Tužiteljstvo BiH. U ovoj zemlji, po stoti puta kažem, 43% nedostaje jednog naroda. Na tisuće pobijenih i protjeranih, i da nitko nije kriv. Zato nisam suglasan sa uvažanim kolegom Rajićem da pred nama su važne stvari mijenjanje Ustava. Ja se upravo bojim da na temelju rada Tužiteljstva iz Haga i domaćeg ne bude i proces dalje budućnosti BiH temeljem na takvim lošim procjenama, lošim postupcima i lošim rješenjima.

Nije dobro i uobičajeno sudske presude komentirati pa i u ovom visokom domu, ali ću podsjetiti samo jedno. Prije samo par mjeseci mi smo imali situaciju da za ratne zločine u jednom logoru, u kojem nije procesuiran ni jedan smrtni slučaj, skupina koja je odgovorna bila za taj logor, a dolazi iz reda hrvatskog naroda – dobili su 80 godina zatvora. I ja ne bih sebi dozvolio ni komentirati, ali na taj isti dan i isti sat da nije skupina koja je odgovorna za 13 koncentracijskih logora u Bugojnu, znate dobro ste čuli sa prefiksom koncentracijskih logora, od čega stadion najzloglasniji, gdje su odabrani intelektualci Hrvati odvedeni u nepoznatom pravcu, a registrirani kod Međunarodnog crvenog križa – oni su taj dan isti van pušteni sa Suda i kući su, a rezultat je strah Hrvata, odlazak i dalje seljenje, pa i prijetnje prema svjedocima. I ja sam to javno i na sastanku, i argumentirati to mogu, tužitelju rekao. Zašto i čemu dva različita pristupa za tako teške stvari, a koji su odgovori za budućnost ove zemlje?

Ja sam također postavljao pitanje uvaženom predsjedatelju Tužiteljstva. Već godinu dana okončana je istraga za stravičan zločin u Uzdolu, a tužitelj – predmet je kod međunarodnog tužitelja – i ja ovdje kažem pred ovim visokim domom: neće biti podignuta optužnica jer su tamo ubijeni Hrvati.

Ja sam također iznosio da u ovoj zemlji, ovim rukama, jer sam bio u toj situaciji, nažalost, u takvoj situaciji da egipatskom generalu dam da pokupe 38 žena i djece Križančeva sela, hrvatske nacionalnosti, Šantići, Buhine kuće, u 100 metara su to sela, na stotine ljudi pobijeno ali nema, ljudi moji, nitko ne reagira na ono što govorim. Ali ja ušutiti neću. Zašto? Zato što volim ovu zemlju. Jer na ispravnim odlukama suda i tužiteljstva može se graditi budućnost. A ovakav nakazluk koji je pokazao prije svega Haški sud, kojeg ne doživljavam sdom, bojim se da ćemo otići u jednu drugu krajnost i da to neće biti dobro ni za građane ni narode i za budućnost ove zemlje.

Ja se ispričavam što sam malo frustriran, ali evo porazmislite o onom šta sam rekao i nađite protivargument mojeg neispravnog promišljanja. A jedan barem zaslužuje slučaj da bude procesuiran. No, ni jedan.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Joviću.
Gospodin Ljubičić. Izvolite.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući. Gospodine zamjenice, kolegice i kolege delegati, predstavnici Savjeta ministara, uvaženi gosti, sve vas pozdravljam. Posebno pozdravljam gospodina Belkića koji je danas sa nama iz Predstavničkog doma, i posebno gospodina Barašina kao glavnog tužioca čija je tačka dnevnog reda, evo, sad upravo na dnevnom redu i o kojoj razgovaramo.

Dozvolite mi da pođem od ovoga što je gospodin Tihić se obratio u svom obraćanju. Mi ne smijemo negativno uticati na rad Tužilaštva. Ne bih dalje komentarisao. Da, u potpunosti se slažem sa time.

Međutim, kod mene, evo slušajući i dio komentara danas ovdje na ovoj sjednici, svjedoci smo mnogih reakcija u javnosti, svjedoci smo i percepcije o kojoj je govorio i gospodin Rajić koja je negativna kada ... su u pitanju ove institucije, evo Tužilaštvo, da ne govorim ove ostale, nisam siguran da tu uticaja nema. Nema ga ovdje možda među nama i vjerujem da nema među nama, ali izvan ovih ovdje koji sjedimo, u drugim, možda, izvan ovog prostora, znači kod mene je prisutna dilema i nisam siguran da tog uticaja na rad ovih institucija nema. Teško je to dokazati, znači, ali kod mene dilema je prisutna.

Dalje, kad vidimo statističke pokazatelje koji su neumoljivi kada je u pitanju rad Tužilaštva i ovih drugih institucija, svjesni šta se dešavalo na ovim prostorima i šta se dešava, znači i danas i svjesni mnogih velikih reakcija na terenu, nezadovoljstva ogromnog broja ljudi, onda dolazimo u situaciju, gledajte, kada smo mi u pitanju, bili poslanici ili delegati ili ljudi koji se nalaze manje ili više u politici, da li da ćutimo ili da progovorimo o svemu tome. Znači, ako progovorimo, onda to dobija konotacije da utičemo na rad ovih institucija. Ja nemam namjeru tu, ali ne mogu da ne kažem svoj stav i svoje viđenje, pa na kraju i primjedbe koje ja mislim da su znači da nije nešto dobro i da nije nešto uredu kada je u pitanju rad ovih institucija.

Svi smo mi, evo ovdje, pa i mnoge druge institucije, ljudi koji rade u drugim institucijama, pod jednom velikom lupom i pod jednom velikom prismotrom naše javnosti. Pod takvom jednom velikom lupom i prismotrom je sigurno i Tužilaštvo, znači i druge institucije. Zato molim gospodina Barašina da i ovo što govorimo da ne shvati pogrešno da se to odnosi više na njega, znači nemam tu namjeru. Ja vjerujem da tu namjeru nije imao niko, nego znači jedno gledanje i viđenje na kompletno stvari koje se dešavaju.

Ako pogledamo unutrašnju organizaciju Tužilaštva BiH, vidimo da u Tužilaštvu postoje tri odsjeka, kao što reče gospođa Alma, i svaki od njih se bave posebnim pitanjima i problemima koji u manjoj ili većoj mjeri opterećuju BiH. Određen broj pitanja i problema koji su prisutni i opterećuju BiH su problemi koji opterećuju sve zemlje svijeta, negdje manje negdje više. Znači, mi to znamo i svjesni smo takođe toga. Nažalost, BiH opterećuje jedan problem koji ne opterećuje druge zemlje svijeta, a to je pitanje i problem ratnih zločina, a vezan je za zadnje nesretne sukobe, znači u BiH. Pitanje i problem ratnih zločina u BiH je važno, znači dosta složeno i teško, ali moramo priznati i izuzetno osjetljivo pitanje za BiH na koje se mora dati odgovor, na koje se mora odgovoriti.

Prošle godine mi smo takođe imali Informaciju o radu Tužilaštva za 2007. godinu. Komentari i stavovi za Informaciju su bili različiti, kao što su i danas. Evo vidimo, javno je izrečeno nekoliko primjedbi na rad Tužilaštva i na metodologiju izrade Informacije, postavljeno je nekoliko pitanja koja se odnose na procesuiranje, izrečene presude po pitanju ratnih zločina i nacionalnoj pripadnosti optuženih, procesuiranih, izrečenih presuda. Ne možemo mi pobjeći od te statistike. Evo, o njoj je govorio i gospodin Jović, i ja to želim da spomenem. Ne možemo pobjeći.

Kada su prošle godine vodili raspravu o Informaciji o radu Tužilaštva, dobili smo jedan materijal Centra civilnih inicijativa koji ja imam i danas kod sebe ovdje, koji je vezan za procesuiranje ratnih zločina. Radi se o nevladinoj, svakako, organizaciji, znači ... i ovaj materijal je radilo nekoliko nevladinih organizacija, radi se o anketi koja je provedena među građanima BiH o tom pitanju. Rezultati ankete su jasni stavovi i reakcije su prepoznatljive. Percepcija je

negativna, što maloprije reče gospodin Rajić, o tom pitanju u javnosti. Ne možemo mi pobjeći ni od te percepcije, ni od tih stavova, znači mišljenja ljudi običnih.

Danas raspravljamo Informaciju o radu Tužilaštva za 2008. godinu. U poređenju sa Informacijom za 2007. godinu, koju takođe imam ovdje kod sebe, postoje određene razlike u broju predmeta po određenim kategorijama, ali nažalost drugo pitanje koje nas muči, koje jeste najbolnije i najosjetljivije – ostalo je praktično isto. U suštini, u radu Tužilaštva po tome nije se ništa promijenilo, bez obzira na sva ta otvorena pitanja, bez obzira na sve te reakcije na terenu. Svi mi koji sjedimo u poslaničkim i delegatskim stolicama svjedoci smo i znamo da su u BiH u ratu stradali i Bošnjaci i Hrvati i Srbi. Ali očito i nažalost ne želimo to izgleda svi reći i ne želimo to svi priznati javno da je to tako.

I vi, gospodo, u Tužilaštvu, evo ja ću spomenuti i Sud, iako nije tema vezano za Sud BiH, koji ste iz BiH, isto to znate i radite to što radite na način kako radite a cifre i imena govore kako to radite. Ja neću to dalje komentarisati, znači to samo po sebi govori. Strani tužioci i sudije nisu bili ovdje u toku rata. Neko im je pričao, i priča vjerovatno i danas, šta se to dešavalo i kako to treba tužiti i vjerovatno kako treba suditi. To je moje mišljenje. Da li je, ja se izvinjavam što ću ovo sada postaviti pitanje, nemam namjeru Vas da provociram, niti bilo koga drugog, ali evo biću slobodan da postavim ovo pitanje: 'Da li je vama, znači gospodo, poznato i jasno da vi svojim optužnicama, znači svojim radom, trebate dati doprinos pomirenju naroda u BiH?' I drugo pitanje: 'Da li vi stvarno mislite da ovakvim radom to radite?' Ako mislite da je to to, ja mislim da se varate u tome. Znači, ne dajete doprinos tom procesu a koji je vrlo bitan za funkcionisanje, bolje funkcionisanje ove naše države. Ja sam takvog ubjeđenja.

Dugo, ja neću ovdje da otvaram posebnu priču koja može biti vrlo opasna, ali ću je ipak spomenuti na jedan određen način, ali ne želim je dalje komentarisati, a to je da vi svojim radom okrivljujete jedan narod, da vi svojim radom iskrivljujete sliku o sukobima u BiH, da vi svojim radom stvarate podlogu, što je vrlo opasno, znači za pogrešnu i iskrivljenu istoriju za neko novo vrijeme itd., itd., što može biti vrlo opasno za ovu zemlju. Zašto se nastavlja sa tom praksom? Ne morate odgovoriti meni, ali budite sigurni da ćete vi ili neko drugi u ovim institucijama morati odgovoriti hiljadama ljudi stradalnika u RS-u koji plaću za svojim poginulim, nestalim, znači unesrećenim, na isti način kako za svojim plaću u Federaciji. Znači, oni koji plaću u Federaciji, na isti način plaću i ovi u RS-u. Znači, kad kažem u Federaciji, onda mislim i na Bošnjake i mislim na Hrvate. Znači, ista je to nesreća, ista je tragedija i svi imaju isto pravo da traže jednu istinu.

Neću dalje govoriti o ovom problemu, ali ovo što sam rekao, kada je u pitanju sada moj stav prema ovoj informaciji i znači moj stav i mišljenje o radu Tužilaštva, mislim da je jasan, jer sam dovoljno rekao.

Dozvolite mi da se samo kratko još zadržim na jednom pitanju, a to je Odsjek III, znači u okviru ovog Odsjeka III vidim ovdje, pročitao sam, da je uspostavljena posebna udarna grupa za borbu protiv terorizma i jačanja sposobnosti za borbu protiv terorizma. Pročitao sam i ovaj dio ove informacije i kratko ću ga samo prokomentarisati.

Udarna grupa za borbu protiv terorizma uspostavljena je 2004. godine i u ovom izvještaju ne vidim ništa značajno u njihovom radu osim da su radili na praćenju, otkrivanju pojedinaca,

grupa, finansijskih tokova itd., itd. Vrlo je interesantno da je ovdje spomenuto i obustavljanje nadoknada, znači, toj radnoj grupi za njihov rad. Zašto sam ovo spomenuo? Zato što sam spomenuo ovo maloprije, jer nisam u ovome vidio da su nešto posebno uradili po ovom pitanju osim ovoga što su pratili, znači, i ne znam šta su dalje.

Mene bi ovdje zanimalo, u ovoj Informaciji o radu kada je u pitanju ova udarna grupa, jesu li šta oni spriječili, jesu li oni šta uočili da nam kažu. Ima li išta od toga, znači što su oni pratili, ili nema? Ovdje nam u Informaciji nisu rekli ni jedno ni drugo, nego samo da su pratili. Međutim, pošto smo mi bili u situaciji da smo imali, da kažem u situaciji da smo pratili i informacije i izvještaje nekih drugih institucija i agencija koje se takođe bave ovim pitanjima i ovim problemima, znači u BiH, u tim informacijama ima određenih naznaka o ovim negativnim pojavama. Znači, ima određenih naznaka o ovim negativnim pojavama, a pošto je ovo udarna grupa, znači u nadležnosti i formirana pod Tužilaštvom, a vidim da je ovdje pod vodstvom Tužilaštva, pod nadzorom Ministarstva bezbjednosti, mislim da bi u ovoj Informaciji o radu po ovom pitanju trebalo biti nešto konkretnijih ovih pitanja.

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Samo male dvije, da zamjerim samo, da u Federaciji žive sva tri konstitutivna naroda ..., to je jedna mala zamjerka ... i mislim da ste se previše ispričavali nekome za svoju riječ. Mi nemamo teg, niti nam itko može u Parlamentu staviti teg na jezik. Misao parlamentarca je, ona leti ko' ptica, dakle slobodna. Nema verbalnog delikta i ne možemo imati nikakv kazneni progon, pa niti glavnog tužitelja koji sluša naše rasprave i slobodno o svemu, pa i o ovom izvješću Tužiteljstva, možemo govoriti.

Slobodan sam bio ovo izreći, jer u biti se vrlo često za svoju slobodnu misao moramo nekome ispričavati.

Gospodine Zrno, izvolite.

BRANKO ZRNO:

Najbolje bi bilo, gospodine predsjedavajući, da ja odustanem od svoje diskusije. Zbog toga što je puno toga rečeno već, zato ću samo par rečenica kazati.

Ja sam ipak mislio da ćemo ostati više vezani uz ovo izvješće, ali Vi ste rekli, apsolutno se slažem, u Parlamentu se može otvoriti svaka priča i u Parlamentu se o svemu možemo ... Znači, ne postoji tema koja je tabu temom, niti postoji ono što se ne smije i ne može spomenuti. Međutim, meni se čini da smo mi najmanje razmotrili baš Informaciju o radu. Dalje, mi se o njoj, koliko ja znam, ne izjašnjavamo, mi je primamo samo k znanju, jer ovo nije izvješće. Ja sam prelistao, ne tako detaljno kao oni kojima je to ipak i profesija, ovu informaciju. U onome što nudi, ona je, ja moram priznati, bez obzira na sve ono što je uz nju prikačeno, ona je sama po sebi korekt. Mi možemo razgovarati o metodologiji izrade i o tome smo često i razgovarali. Informacija ovakvog tipa, je li ona dobra ili nije, nećemo se nikada složiti da je dobra ili da je potpuno loša zbog toga što jedni malo bolje a drugi malo lošije informacije ovakvog tipa razumijemo. To je to.

Međutim, ova informacija zapravo nudi ono što je urađeno u 2008. godini i možemo biti zadovoljni urađenim ili nezadovoljni urađenim, a sve ostalo, ja mislim, da pripada ipak jednoj drugoj sferi i postavljanja pitanja i rješavanja, načelno rješavanja određenih problema. Na kraju krajeva, mi možemo tražiti i dopunu postojeće informacije od Tužiteljstva BiH ako smo nezadovoljni njenom širinom, njenom obuhvatnošću ili obratno, neobuhvatnošću i njenom sadržinom. Znači, i tu mogućnost imamo na ...

Ja mislim (ne bih ulazio ovdje u priče, jer mi nećemo taj problem riješiti) mi možemo pitanja postaviti u priče o stranim sucima, o stranim tužiteljima, priče koje su jednostavno dio sustava. Ne možemo ih ovdje nesustavno rješavati u parlamentarnoj raspravi, iako, opet kažem, imamo pravo i smijemo, možemo raspraviti sve, raspraviti apsolutno sve. Ali, velim, gdje su to dosezi naše rasprave i čini mi se da pomalo i politički promišljamo različito i zato bih volio da ostanemo zadovoljni ili nezadovoljni ovom informacijom. Zato kažem: mi trebamo ovu informaciju kao informaciju prihvatiti. Ako je trebamo ili ako možemo prikačiti zahtjev za dopunu, doradu i vrijeme u kojem to treba uraditi, i za to jesam. A sve ono što je spomenuto izvan ove informacije može biti tema jedne druge rasprave, može biti tema budućih, nadam se, izmjena i promjena kompletnog sustava. I, kada pročitam ovu informaciju, onda u ustavnim okolnostima možemo mi i na taj način širiti temu, ustavnim okolnostima u kojima mi živimo – onda je ova informacija izvanredna, i rad Tužiteljstva isto tako.

Ne bih dalje, hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Zrno.

Lista prijavljenih je iscrpljena. Ne zaključujem raspravu, pitam ima li još netko.

Gospodin Koprivica. Izvolite.

ZORAN KOPRIVICA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Zaista smo imali priliku čuti dosta toga kada je riječ o Informaciji o radu Tužilaštva BiH u 2008. godini. Ne bih ponavljao ono što smo već imali priliku čuti.

Ja sam i na sjednici Ustavnopravne komisije Doma naroda, koju smo imali prije desetak dana, postavljao određena pitanja gospodinu Barašinu na koja sam dobio djelimično i pojedine odgovore. Međutim, ovom prilikom bih se osvrnuo na ovu stranicu 17. gdje se govori o problemima sa kojima se suočava Posebni odsjek za ratni zločin, gdje se u prvoj rečenici kaže 'da efikasna regionalna saradnja je jedan od osnovnih preduslova za vođenje krivičnih postupaka u predmetima ratnih zločina'. Naravno, nesporna rečenica i tačna. Ja postavljam pitanje gospodinu Barašinu: 'Da li je neprocesuiranje ... nakon 17 godina od učinjenih ratnih zločina u Dobrovoljačkoj ulici i Tuzlanskoj koloni, kao i u slučaju Dudaković, da li je takav odnos Tužilaštva prema tim slučajevima doprinio direktnom narušavanju međudržavnih odnosa sa susjednom državom Srbijom?' Upravo, jer evo skoro nedavno smo imali priliku pratiti ono što se dešavalo vezano za potjernice i sve ono što ih je pratilo. Mislim da su zaista to pitanja na koja bih i ovom prilikom trebali tražiti i čuti odgovor od gospodina Barašina. Naravno, on je tu godinu i po dana, vjerovatno, u određenu ruku i neće moći dati odgovore na sva pitanja zbog

čega se toliko i čekalo, a zbog čega se nije apsolutno nikada do sada pokrenuo postupak u smislu nesporno počinjenih ratnih zločina.

Takođe, postavljam i niz drugih pitanja koja dolaze iz reda naroda kojeg predstavljam u ovom domu. Prije svega, vrlo teško je objasniti ljudima zašto i kako se to naše tužilaštvo odnosi prema pojedinim predmetima. Da li postoji određena selektivnost u rješavanju predmeta kada je riječ o ratnim zločinima, da li ovi slučajevi, koje sam pomenuo i niz drugih slučajeva, stvaraju sumnju i jednostavno jedno nepovjerenje srpskog naroda prema instituciji Tužilaštva BiH? Prije svega, zbog činjenice da je preko hiljadu godina Srbima izrečena zatvorska kazna, što u Hagu, što u Sudu BiH, za ratne zločine, a za pripadnike drugih naroda te su brojke znatno, znatno niže i neuporedivo niže, a nesporno je da je zločina bilo na svim stranama i da je svaki zločin ratni zločin.

Takođe, određeni nedostaci u upravljanju predmetima ratnih zločina koji se ovdje navode, na ovoj stranici 17, mislim da su pitanja vrlo značajna i kojima Tužilaštvo treba posvetiti više pažnje. Jednostavno jedna saradnja sa okolnim državama, Srbijom, Hrvatskom i drugim zemljama, koje su direktno zainteresovane za rješavanje ovih pojedinih pitanja mora biti znatno, znatno bolja nego što je to slučaj bio do sada.

Takođe bih ovdje zamolio gospodina Barašina, naravno, ako raspolažemo sa dovoljno vremena, da nam da odgovore na pojedina pitanja koja smo imali priliku čuti od diskutanata na ovoj današnjoj sjednici.

Zahvaljujem se.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Koprivica.

Gospoda Čolo. Izvolite. To je replika ili diskusija?

ALMA ČOLO:

Replika. Ja imam jednu kratku intervenciju s obzirom da ova informacija ne sadrži pojedinačna imena osumnjičenih i optuženih osoba. Ja mislim da nije korektno tužiocu postavljati pitanje da govori u kojoj je fazi istraga protiv određenih osoba i da li uopće te istrage ima. Vi možete na osnovu Zakona o pristupu informacijama tražiti od Tužilaštva da vam da određene podatke, možete postaviti delegatsko pitanje, ali mislim da danas nije mjesto ovdje da razgovaramo o pojedinačnim istragama, cijeneći, prije svega, odredbe Zakona o krivičnom postupku, jer tužilac ima određeno diskreciono pravo i naše istrage imaju određen stepen tajnosti. Ukoliko gospodin Koprivica, kao pravnik, to ne zna, te istrage od 2003. godine u BiH imaju stepen tajnosti. Znači, mi kao parlamentarci ne moramo da znamo dokle se došlo u krivičnom postupku kada je u pitanju pokrenuti istražni postupak protiv određenih osoba. I, mene uopće ne interesuje dokle je Tužilaštvo došlo u konkretnom krivičnom predmetu, ali me interesuje, globalno gledano, šta je urađeno na istragama protiv svih osumnjičenih i optuženih osoba u BiH.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepo gospođi Čolo.

Ima li još netko potrebu za riječ? Ja imam jednu sugestiju kojom bi možda mogli izaći iz ove situacije.

Mi smo ovdje kroz raspravu čuli jedan veliki niz vrlo različitih pitanja upućenih Tužiteljstvu i glavnom tužitelju gospodinu Barašinu. ... Bilo je tu pitanja razne naravi pa i ulaznje u neke konkretne predmete, spominjani su određeni predmeti koji su iz Tužiteljstva završili, podignute optužnice i bili predmetom rasprave na sudu, dakle ja bih predložio da mi ne očekujemo sada da će nam gospodin Barašin ići redom, iako vidim da je pažljivo bilježio sve refleksije svih rasprava, daleko bi nas to odvelo da on sada pravi i selekciju na šta hoće, a na šta neće odgovoriti – da uputimo stenogram sa rasprave točke 9. današnje sjednice Doma gospodinu Barašinu, Tužiteljstvu, s molbom da nam, u onoj mjeri koliko cijeni da je moguće odgovoriti svakom zastupniku na postavljena pitanja, uputi odgovore svakom zastupniku ponaosob.

Može li to biti izlaz iz ove situacije? Molim lijepo. Ima li netko drugačije stajalište ili ćemo pitati gospodina Barašina je li spreman sada dati odgovore na sva pitanja koja ste čuli od zastupnika u sali.

Izvolite.

MILORAD BARAŠIN:

Samo par kratkih rečenica ako dozvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Izvolite.

MILORAD BARAŠIN:

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi zastupnici, gosti, ministri, dame i gospodo, slušajući danas ove komentare shvatio sam a i to znam da su svima i za sve krivi tužioci, a posebno Tužilaštvo BiH. Ja se zahvaljujem svim onima koji su dali pozitivne kritike i pozitivne primjedbe, zahvaljujem se i onima koji kritikuju naš rad. Samo bih vas zamolio u budućnosti da Tužilaštvo poštuje svoje osnovno načelo u svom radu, to je načelo zakonitosti i načelo nezavisnosti. I današnji komentari pred ovim domom pokazuju da smo mi na pravom putu i da radimo pravi posao.

Tužilaštvo BiH je sui generis tužilaštvo i to je mlada institucija. To je jedan konglomerat domaćeg osoblja i stranog osoblja. Čuo sam od uvažene zastupnice, gospođe Majkić, da direktno postavlja pitanje vezano za strateški plan produženja mandata međunarodnim kolegama. Kada čujemo komentare vas kao predstavnika naroda, sva tri naroda i ostalih, shvatimo da je potrebno prisustvo međunarodnih kolega još jedno izvjesno vrijeme, međutim, ali u novom obliku i pod kontrolom Ureda glavnog tužioca.

Tužilaštvo BiH i glavni tužilac na čelu te institucije su institucija. Za svoj rad, dobro ste shvatili, odgovaraju Visokom sudskom i tužilačkom vijeću, odgovaraju i građanima BiH, jer mi smo ti koji predstavljamo državu u datom trenutku.

Kao mlada institucija Odjel za ratne zločine postoji od 2005. godine, to je četiri godine. Uradio je dosta. Nemojte misliti da sam ja kao glavni tužilac zadovoljan svim rezultatima. Riješenost predmeta je 33%, međutim to su izuzetno dobri rezultati i u ovom trenutku ja vam tvrdim da je Tužilaštvo BiH opravdalo svrhu svog postojanja. Međutim, kada se nađemo ovdje, da li to bio ja ili neko drugi kao glavni tužilac, na ovom istom mjestu, vidjećete da su rezultati mnogo bolji i mnogo uspješniji.

Što se tiče predmeta ratnih zločina, ovaj vaš zahtjev i stav predstavnika sva tri naroda da mi pristupamo selektivno u procesuiranju iz predmeta ratnih zločina – nije to tačno. I to mogu argumentovano da vam tvrdim i obrazlažem. Uvažena zastupnica Čolo to je dobro primijetila pošto dolazi iz iste struke, jer Tužilaštvo BiH, od stupanja na snagu novog Zakona o krivičnom postupku BiH, radi istrage tajno, koje ne daje nikakve podatke u javnosti. U ovom trenutku ni ja vas ne mogu obavijestiti na kojim predmetima mi radimo, u kojoj fazi je koja istraga došla.

Često su pojedini predmeti od interesa za određenu političku situaciju, za interes određenog naroda i za prikupljanje određenih političkih poena, pred izbore pojave se određeni predmeti. Ja kao glavni tužilac, to ste vi mogli primijetiti, putem mog istupa u javnosti uopšte ne dajem nikakve komentare o predmetima koji su aktivni. Jer ne može predmet da se pokrene na jednom komadu papira, koji podnese određeni premijer, sa par rečenica, da je neko uradio određeni zločin. Gospodo, zločini koji su učinjeni – za njih će odgovarati onaj ko je učinio. Međutim, nemojte stavljati na teret Tužilaštvu BiH i tužiocima da mogu imati negativnu istorijsku ulogu ako ne dođe do suživota na ovim prostorima. Suživot postoji, Tužilaštvo radi, međutim niko ne postavlja pitanje gdje je rad Tužilaštava bio prije 2003. godine kada ovo tužilaštvo uopšte nije ni postojalo, a posebno Odjel za ratne zločine.

Moramo biti realni, sagledati sve situacije. Ja sam pomno zapisao sva vaša pitanja za aktivne predmete. Dobićete na neke odgovore, a na neke nećete dobiti, jer ne smijem da povrijedim tajnost istrage. To morate shvatiti u ovom trenutku.

Zatim, ovo je demokratsko društvo i moraju postojati ... oslobađajuće presude. Morate shvatiti da suživot i vrijeme čine svoje. U predmetima ratnih zločina pojavljuje se problem, to je problem svjedoka. Ja to ističem ... svjedoka. Ljudi jednostavno ne žele da svjedoče. Dođu u Tužilaštvo, pričaju jednu priču, kada se pojave pred Sudom, pričaju drugu priču, a znamo kakav je postupak pred Sudom BiH što se tiče Zakona o krivičnom postupku, jer samo se vjeruje onim dokazima koji se utvrde pred Sudom. Ja sam imao situaciju gdje svjedok koji je bio zaštićeni svjedok: pred Sudom odustao od davanja iskaza. Šta tužilac u tom trenutku može reći? Ja neću reći da smo mi svi tužioci svijetle tačke, međutim, ako postoje protiv nas određeni dokazi da ne radimo profesionalno, pošto je neko od zastupnika ovdje rekao, postoje pravila, moraju se utvrditi normativi. Ako ima određeni broj oslobađajućih presuda ili odbijajućih, postavlja se pitanje da li je taj čovjek sposoban. Međutim, ... mjerilo našeg rada su potvrđene optužnice i optužnice koje su procesuirane pred Sudom. Ovo je demokratsko društvo, u datom trenutku mora biti i oslobađajućih presuda, a na svaku oslobađajuću presudu tužilac ulaže pravno sredstvo. Sad, pojavljuje se tu problem što je novi sistem. Da li mi imamo trostepeni sistem pravnih lijekova ili nemamo, ali to nisu tužioci. Dajte tužiocima ..., tužioci će ih upotrebljavati.

Zatim, što se tiče budžeta. Mi budžet, koliko smo tražili, dobili smo umanjeni za rad Tužilaštva, ali mi smo zadovoljni. Kontaktirali smo ministra finansija u Vijeću ministara, postoji

rebalans budžeta i nije tačno da mi ne ostvarimo svoju svrhu. Svrha postojanja Tužilaštva BiH je opravdana i mislim da je u ovoj informaciji koju sam podnio i koju ste pomno, vidim, što mi je drago, iščitali i baratate svim valjanim podacima, čak ste snimali i s interneta naš izvještaj koji dajemo Visokom sudskom i tužilačkom vijeću i pravili ste komparativno, upoređivali metode o našem radu – vjerujte da je ova informacija i taj naš izvještaj stvarno stanje u Tužilaštvu BiH i nikom od nas ne pada napamet da frizira podatke, mada je statistika, to statističari ne vole kada im se kaže, zbir netačnih podataka. Jer nismo mi, kao tužioci, sami u lancu kaznenog progona. Postoje tu i druge agencije, ne prikupljamo mi sami dokaze, a to je za neku drugu tematsku sjednicu, možda ovog doma ako pitanje bude aplicirano, a to su subjektivni i objektivni uslovi koji dovode do rješavanja ili nerješavanja predmeta ratnih zločina.

Hvala vam.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospodinu Barašinu.

Dobili smo dosta iscrpne odgovore. Vjerujem ne na sva postavljena pitanja. Želi li još netko riječ? Zaključujem raspravu.

Dakle, mi niti prihvaćamo niti odbijamo ovu informaciju i predlažem da je primimo k znanju, na način kako je to učinio i Zastupnički dom. Stavljam na izjašnjavanje.

Tko je „za“ da primimo ovo k znanju?

To je 10 glasova „za“.

„Protiv“? „Protiv“ dva.

„Suzdržanih“?

„Protiv“ je tri, „suzdržanih“ dva glasa.

Nemamo entitetsku podršku.

Molim, imamo li mi potrebe da se konsultiramo malo i dogovorimo oko promjene mišljenja.

Idemo u drugi krug ... Drugi krug je krug glasovanja da ne smijemo imati glasova „protiv“ više od dvije trećine iz jednog entiteta, što znači da četiri glasa zaustavlja ovu informaciju.

Ja opet pitam tko je „za“?

„Za“ je 10 iz Federacije.

Tko je „protiv“?

Dva i tri „suzdržana“ iz RS-a.

Informacija je podržana, primili smo je k znanju.

Prelazimo na točku 10., točka 10. je:

Ad. 10. Informacija Ombudsmana za ljudska prava BiH o zatečenom stanju u 2008. godini i aktivnostima poduzetim u 2009. godini

ILIJA FILIPOVIĆ:

Samo da vas informiram. ... Novinari nas napuštaju, ostalo ih ne zanima. Hvala vam lijepa što ste i dosad pratili naš rad. Dakle, Zastupnički dom je primio k znanju Informaciju Ombudsmana i usvojio je Zaključak koji je predložilo Zajedničko povjerenstvo.

Prvi zamjenik predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva, gospodin Koprivica, imate li potrebu. Izvolite. Nimate.

Ja otvaram raspravu.

Gospođa Majkić je dama i dat ćemo njoj riječ, pa onda gospodin Šaraba.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, u skladu sa Zakonom o ombudsmenu predviđena je obaveza podnošenja godišnjeg izvještaja. Dakle, taj izvještaj podnosi se Predsjedništvu, Parlamentarnoj skupštini, Skupštini RS-a i Federalnom parlamentu, a mi pred sobom imamo ovu informaciju. Jasno nam je zašto je to informacija, jer Ombudsmen nije imao elemente da napravi kvalitetan izvještaj, ali je napravio takvu informaciju da nas je poprilično zabrinuo. Trebamo se zapitati kako nam rade institucije, kada je ovo institucija koju smo imali: svake godine smo razmatrali njene revizorske izvještaje, neko je trebao da razmatra i njen izvještaj o radu, a ovo što su našli novi ombudsmeni je toliko alarmantno da treba ozbiljno da se zamislimo kakvo povjerenje imamo u institucije i kome uopšte oni pravdaju svoje ponašanje i svoj način rada. Navešću neke od nedostataka koje su uočili novi ombudsmeni.

Kaže: 'Nepostojanje *Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta*.' Zamislite vi, institucija koja tolike godine radi, a ona nema ovaj pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji. Nepostojanje kancelarije u Mostaru, što je zakonska obaveza, nepostojanje uređenog računovodstveno-finansijskog odjeljenja, poslove obavljala osoba po ugovoru o djelu. Strašno! Osipanje kadra, u Brčkom Kancelariju vodio pripravnik. Neriješeno pitanje kancelarijskog prostora. Zamislite, molim vas, za zakup prostora u Sarajevu, Banja Luci mjesečni troškovi iznosili 11.700 maraka i plus režijski troškovi. Pa zamislite vi ponašanja ombudsmena, ... kakvo je to rastrošno ponašanje bilo i, evo, žao mi je što sad tužilac nije ovdje da sluša ove priče.

Akreditacija institucije izvršena 2004. godinu, uz obavezu da se reakredituje 2008. godine, ali to nije učinjeno. Baš ih briga šta se dešava sa institucijom! Neuređeno unutrašnje poslovanje, nije uspostavljen upis predmeta. Zamislite, upisnik predmeta, pa to zemljoradnička zadruga ima upisano, a Institucija ombudsmena nema.

Znamo kakvi su bili revizorski izvještaji, da o tome ne govorim. Planirani budžet ne prati funkcionalno djelovanje institucije. Ogroman planirani budžet, a izvršenje 30%. A najstrašnije, nije vođena elektronska baza podataka iako je postojao program. Dakle, ne zna se uopšte koje su

najčešće žalbe na kršenje ljudskih prava. Pa se pitamo šta su to ombudsmeni radili za četiri godine, čini mi se, je li četiri godine, koliko su bili, šest, šest, još gore.

Kakvo je stanje sad što se tiče entitetskih ombudsmena. Federacija je donijela Zakon o načinu prestanka funkcije Institucije ombudsmena u prelaznom periodu, u kom nije jasno određen prelazni period. U RS-u Zakon o prestanku rada ombudsmena tri puta povučen s dnevnog reda zato što nije mogao proći skupštinske odbore. A objektivno, bivši ombudsman je preuzeo novu funkciju, ... institucija ne postoji. Tako da je situacija i sa jednim i drugim entitetskim ombudsmenom veoma problematična.

Poštujem zaista ovo što su novi ombudsmeni uradili i to mi daje nadu da će novi ombudsmeni, nadam se, ubrzo se kompletirati i da će uraditi ono što nismo uradili svih prethodnih godina. Dakle, poštujem sve ovo što ste uradili na donošenju normativnih akata i pravilnika koji ste, jeste, i veoma se zalažem da se ovaj zaključak, koji je usvojila Komisija za ljudska prava, zaista usvoji i podrži i da se sa entitetskim skupštinama sjedne i dogovori na koji način će uopšte funkcionisati ubuduće Institucija ombudsmena.

Dakle, predlažem da se ovaj izvještaj primi k znanju, odnosno Informacija da se primi k znanju, da očekujemo da će naredne godine biti izvještaj kakav bi ... trebao biti u skladu sa zakonom i ... da će se stanje koje je katastrofa u ovoj instituciji, možda jedna od najgorih institucija, da će sljedeći izvještaj govoriti mnogo više.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospođi Majkić.
Gospodin Šaraba. Izvolite.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Dakle, u odnosu na gospođu Majkić, ja imam drugačije mišljenje o ovoj informaciji. Dakle, ja mislim da ovo nije dobra informacija i da je ovo jedna loša informacija, navešću i razloge zašto. Liči mi cijela informacija na jednu vrstu tužakanja. Dakle, ovi što su bili do sada su bili loši momci, ovi koji su sada došli su dobri momci.

Dakle, činjenica je, a to je gospođa Majkić dobro zamijetila, da u Informaciji postoji određenih stvari koje su konstatovane da u prošlom vremenu nisu urađene. Dakle, nije usvojen *Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji* i personalni dosijeji nisu uspostavljeni u skladu sa zakonom. Tehnička opremljenost kancelarije je loša, ali po meni to nisu značajni nedostaci. Dakle, to su nedostaci koji se mogu otkloniti i koji dokazuju da ipak nije u prethodnom vremenu rađeno sa nekom pažnjom koja je trebala da postoji. Ali nisu to značajni nedostaci. Meni je daleko važniji, daleko značajniji nedostatak to što Institucija ombudsmena nije kvalitetno riješila što se tiče smještaja za ovaj period od 2003. godine do danas, što mi imamo centralno mjesto ili centralnu Instituciju ombudsmena u Banja Luci koja je šest ovih godina podstanar. U Sarajevu isto tako, u Mostaru isto tako.

I onda se postavlja logično pitanje: Da li Institucija ombudsmena treba da bude smještena u ova tri grada ili postoje neke druge sredine u BiH gdje se kvalitetno mogu riješiti određene državne institucije? Ako to ne može da bude Sarajevo, Banja Luka i Mostar, mogu li da budu neka tri druga grada u BiH, gdje će dobiti kvalitetan prostor, gdje će se kvalitetno smjestiti i, što je najznačajnije, da se za to neće plaćati onoliki novac koji se plaća za smještaj? Dakle, mi donesemo odluku i na sastancima naših lidera se riješi, sjedište institucije biće tu, donosi se zakon, biće u ta tri grada. Na kraju dobijemo instituciju koja se ne može kvalitetno smjestiti. Ja sam i ranije potezao pitanje, evo sad radim to isto: Da li sve naše institucije moraju da budu smještene u ova tri grada ili se određene institucije kvalitetno mogu smjestiti i u Tuzli, Bihaću, Tomislav Gradu u Trebinju, Zenici, bilo gdje drugo? Dakle, ovako robujemo, ova tri grada, dovedemo institucije koje su u podstanarskom odnosu i gdje građani ove zemlje plaćaju ogromna finansijska sredstva za njihov smještaj koji je, na kraju se ispostavi, jako loš.

I naravno, još jedna primjedba na ovu informaciju. Na strani 17. gdje su navedene buduće aktivnosti Institucije ombudsmena, umjesto da se poslije ovih nedostataka, koji su evidentni, utvrde precizne obaveze i rokove za njihovo otklanjanje, čini mi se da ombudsmeni bez nekog posebnog prava sebi uzimaju za pravo da kritikuju donošenje odgovarajućih zakona koji su donijeti u parlamentarnoj proceduri i rješenja koja su sadržana u tim zakonima. Ja mislim da ombudsmen treba da se okrene svom radu, a ne kritici odgovarajućih rješenja koja su donijeta u zakonima koji još nisu ni stupili na snagu, kao što je to 'Zakon o parlamentarnom vojnom povjereniku'. Trebamo sačekati da vidimo kako će odgovarajući zakon da se primjenjuje i kakve će posljedice biti, pa tek onda ulaziti u odgovarajuću kritiku, a i u tom slučaju mislim da to nije obaveza ombudsmena i njegovo pravo (pravo jeste, svi imamo pravo da govorimo i da iznosimo odgovarajuće kritike), ali oni treba da se okrenu prema svom radu, jer jako je puno neriješenih predmeta u Instituciji ombudsmena koje treba urediti i uraditi.

Dakle, moja centralna primjedba je na način kako se smještaju institucije u BiH i da na ovakav način samo stvaramo nepotrebne i velike troškove, naravno, koje idu na pleća građana ove zemlje.

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Šaraba.

Gospodin Tihić se javio prije toga, gospodine Jović, pa onda gospodin Jović.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ja imam krivi navod.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Trebali ste reći odmah. Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedatelju.

Upravo, dok je uvaženi kolega i izaslanik Šaraba govorio, ja sam odmah podigao ruku, jer u ovom izvješću kojeg imamo ispred sebe na stranici 3. i 4. dovoljno je pogledati rečenicu u

kojoj se kaže da ured u Mostaru nikad nije otvoren i sredstva iz Proračuna institucija za 2009. godinu nisu planirana za ovu namjenu. Cijelom raspravom uvaženi kolega je spominjao Banja Luku, Sarajevo i Mostar itd., mislim da znamo o čemu se radi, znači nije točno.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Gospodin Tihić.

SULEJMAN TIHIĆ:

Ja ne bih želio puno govoriti o samoj informaciji, eto, jer mi je primamo k znanju, možemo biti zadovoljni više ili manje. Normalno, nisam zadovoljan što nije došlo do objedinjavanja Institucije ombudsmena. Ko je za to kriv, je li Narodna skupština RS-a, Parlament Federacije, jesmo li mi krivi što smo godinu dana birali ombudsmena pa u jednom, drugom, ne znam, u kojem pokušaju smo to tek uspjeli. Slažem se i s ovim što je gospodin Šaraba govorio oko sjedišta tih institucija i treba ubuduće voditi računa da kad radimo dislociranje i određivanje sjedište institucija, ne moraju to biti samo ova tri grada, mogu i drugi gradovi, pogotovo ako imaju za to određene prednosti ili pak uvjete.

Međutim, zašto sam se javio za riječ? Ovdje, kad je u pitanju ovaj zaključak Zastupničkog doma: 'tačka 1. Prima se k znanju Informacija', a tačka 2. kaže: 'Poziva se Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH da sa članovima Kolegija Narodne skupštine RS-a i Parlamenta Federacije BiH održe sastanak i predlože rješenja u vezi sa problemima u primjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenima za ljudska prava BiH, a na osnovu informacije.'

Pazite, ako bi to kolegiji sebi uzimali, ako bi napravili jedan ovakav presedan da kolegiji sada prate provođenje zakona, da učestvuju u, ne znam ti, provođenju zakona, to, to onda, to bi bio jedan dosta, da tako kažem, opasan presedan, i ustalom to nije naš posao, znate. Provođenjem zakona se ... bavi izvršna vlast. Ovdje konkretno treba da rade ministarstva pravde, ne znam ti, države, entiteta, neke ili pak Vijeće ministara i vlade koje, eto, generalno mogu taj posao uraditi. Zato sam se javio i mislim da ovaj drugi zaključak ne bi trebalo usvojiti, da možemo usvojiti prvi zaključak, primiti Informaciju k znanju, a zadužiti, eventualno, ako mi treba da zadužimo i to usaglasimo sa Zastupničkim domom, da to urade nadležna ministarstva. Prvenstveno mislim Ministarstvo pravde BiH i entiteta.

Eto, hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Tihiću.

DUŠANKA MAJKIĆ

/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Da, ja sam akceptirao to. Ima li još netko potrebu?

Dakle, imamo ovdje samo jedan prijedlog. S jedne strane imamo Informaciju Ombudsmana i istodobno imamo predložen zaključak u dvije točke. Intervencija dogovorno gospodina Tihica i mene, evo konsultirao sam i gospođu Majkić, je u tom smislu da se umjesto kolegijima to da izvršnoj vlasti na raspravu. Dakle, Ministarstvo pravde Vijeća ministara i ministarstva pravde entiteta, odnosno Vijeće ministara i vlade entiteta neka predlože rješenja u vezi i tako nastavak drugog dijela ovoga rješenja, a da oslobodimo te obveze koja nije u mjerodavnosti kolegija, jer bi se upustili u nešto što nije naša zadaća. Mi donosimo zakon, a provedbu: obvezu ima izvršna vlast na provedbu tih zakona. Evo to je, to je jedna promjena.

DUŠANKA MAJKIĆ
/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Samo malo, ombudsmeni su tu da nam pripomognu oko Informacije i oko svega drugog. Gospođa Džumhur, imate potrebu?
Izvolite.

JASMINKA DŽUMHUR:

Poštovani predsjedavajući, poštovani zastupnici, prvo, želim da vam se zahvalim na jednoj korektnoj diskusiji u ocjeni rada Institucije ombudsmena iako je ovo informacija i drago mi je što ste pokušali da je stavite u kontekst, zaista, u kojem ova institucija djeluje u datom momentu

Ja ću prvo početi od ovog prijedloga vezano da se pitanje rješavanja ... objeđivanja Institucije ombudsmena da izvršnoj vlasti. Problem je što RS još nije donijela zakon o prestanku funkcionisanja Institucije ombudsmena RS-a koji je trebalo da bude donesen do kraja 2006. godine prema Zakonu o ombudsmenu BiH. Tranzicijski period je prestao 2006. u decembru. Time je prestao, na neki način, mandat i entitetskim ombudsmenima i u Federaciji i u RS-u. Federacija je donijela Zakon o prestanku, međutim u svom članu 3. je stavila da će stvarno funkcionisanje te institucije biti konačno i istovremeno, ne stavlajući šta to znači istovremeno, vjerovatno, pretpostavljajući da u RS-u takav zakon neće biti donesen. Mi smo ombudsmeni BiH tražili mišljenje Ministarstva pravde vezano da nam objasni pitanje: istovremeno i konačno, i nismo nikad dobili od Ministarstva pravde Federacije obrazloženje.

Obratili smo se Federalnom parlamentu i Federalni parlament, umjesto izvornog tumačenja zakona, je donio, Kolegij Parlamenta je donio zaključak da nastaje egzistirati Institucija ombudsmena Federacija. Znači, Kolegij Parlamenta se stavio iznad samog zakona i iznad Parlamenta. U RS-u smo imali sastanak sa predsjedavajućim Narodne skupštine više puta i dobili smo uvjeravanje da će se ipak zauzeti jedan pravni put, ne politički, što znači ako neko ima dvojbe oko toga da li je Parlament BiH mogao da u svom zakonu, na neki način, naloži entitetskim vlastima, entitetskoj skupštini da donese zakona, da će to ići kao pitanje na ocjenu ustavnosti kao pravno pitanje, a ne da će se voditi dalja politička rasprava.

Nažalost, mi sad imamo situaciju da je u RS-u formiran Ombudsman za djecu RS-a i da gospođa Nada Grahovac koja je obnašala dužnost ombudsmena RS-a je sada Ombudsman za djecu. I mi u RS-u imamo samo jednog zamjenika ombudsmena kome je 2006. pretao mandat ili 2009. u svakoj varijanti, ne, 2008. u svakoj varijanti. U takvoj situaciji prenošenja ovoga, zato Komisija za ljudska prava je donijela zaključak da se kolegiji parlamenata sastanu, jer mi imamo situaciju da nemamo pravni instrument, zakon nije donesen u Skupštini RS-a.

Vezano za ostale komentare, ako mi predsjedavajući dozvolite dva minuta, za prostor. Mi smo zaista željeli da ne plaćamo prostor, i u Federaciji smo našli zgradu, koja je ruševna, u Vilsonovom šetalištu i tražili smo od Vlade Federacije, odnosno Ministarstva za nauku, obrazovanje i kulturu da nam stavi tu ruševinu na raspolaganje, a donatorska sredstva smo obezbijedili. Dobili smo negativno mišljenje. U svim kontaktima sa Zajedničkom službom Federacije smo zaista naišli na jedno visoko nerazumijevanje. U RS-u smo imali sastanke sa gradonačelnikom Banja Luke i tu nismo rezultirali. I sad smo u jednoj jako ružnoj situaciji.

Kada govorimo o Centralnom uredu u Banja Luci, zaista želimo da bude centralni, jer na to nas obavezuje zakon da na javni poziv koji smo raspisali, ali isključivo su nam se javili vlasnici privatnih kuća. Smjestiti instituciju BiH u privatnu kuću, to je dilema pred kojom smo se mi našli. Što se tiče institucije u Sarajevu, Ureda u Sarajevu, mi smo preselili u zgradu „Unioninvesta“ tako smo na novom prostoru, gdje plaćamo manje zakup. U Mostaru je bio raspisan javni poziv. Imamo već selektiran prostor, međutim naš zahtjev za dodatnim sredstvima iz budžetske rezerve je dobilo negativno mišljenje od Ministarstva finansija, evo gospodin Šakota je tu, i mi smo uputili prema Vijeću ministara sa takvim negativnim mišljenjem i pozitivnim stavom Odbora za unutrašnju politiku i vidjet ćemo u četvrtak šta će se desiti.

Što se tiče terenskih ureda, planirano je znači da zadržimo entitetske urede i moram zastupniku Šarabi reći, nažalost, svi plaćaju zakupe u opštinama, i u Prijedoru, i u Bijeljini, i u Foči, u Livnu, svi entitetski ombudsmeni moraju plaćati zakup i u opštinama, niko ništa ne da u ovoj državi džabe. Eto otprilike, možda sam nešto izostavila tu, vrlo rado ću odgovoriti i zaista koristim priliku da vas zamolim da nam što prije imenujete trećeg kolegu, jako je teško raditi kad nismo u kompletu.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospođi Džumhur, bili ste više nego iscrpni.

Ja sam nakon Vašeg objašnjenja još više učvrstio svoje uvjerenje da u točki 2. predloženog zaključka nije mjesto kolegijima parlamenata državne i entitetske razine, nego je to isključivo zadaća vlada koje predlažu zakone i predlažu izmjene i dopune zakona, iako oni nisu dobri. Zato molim da ostanemo pri ovom stajalištu da se redefiniira tekst u točki 2. predloženog zaključka Povjerenstva ili da briše točka 2. koja će sama po sebi proizvesti potrebu da vlade razmišljaju o rješenju ovog problema.

Onda ostanimo pri redefiniciji da se pozivaju ministarstva pravde, Vijeća ministara i entitetskih ministarstava pravde, da predlože rješenje da se izađe iz ove situacije.

Dakle, ja ne zaključujem raspravu, dao sam samo komentar na ovo što smo čuli i učvrstio stajalište prijedloga kojeg smo prethodno prije toga čuli.

Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje, dakle, da primimo prvo Informaciju k znanju.

Tko je „za“?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“? „Suzdržan“ jedan.

Primili smo k znanju Informaciju s ukupno 13 glasova.

Sad vas molim da ovaj zaključak Povjerenstva o redefiniranoj točki 2., na način kako sam to već rekao – stavljam na izjašnjavanje.

Tko je „za“?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“?

Dakle, konstatiram da smo jednoglasno prihvatili redefinirani – jednoglasno, je li tako, gospodine Šaraba, hvala Vam lijepa, priklonili ste se ovaj većini – jednoglasno smo prihvatili redefinirani zaključak Povjerenstva na način kako je to predložio gospodin Tihić.

Prelazimo na točku 11. i to je:

Ad. 11. Informacija o stanju sigurnosti u BiH u 2008. godini

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zastupnički dom je imao ovu priču na dnevnom redu, primio je k znanju Informaciju i usvojio zaključak koji je predložilo Zajedničko povjerenstvo.

Ja pitam gospodina Zrnu ima li potrebe.

Izvolite, mjerodavno povjerenstvo, predsjedatelj, gospodin Branko Zrno.

BRANKO ZRNO:

Nemam potrebe i predlažem da i ovaj dom prihvati ovu informaciju.

ILIJA FILIPOVIĆ:

O stanju sigurnosti.

BRANKO ZRNO:

Jeste.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Otvaram raspravu. Tko želi riječ? Prvi je sad Šaraba potego, ali ćemo dati, dat ćemo Vama prednost. Vidite kako smo dženderski raspoloženi.

Gospođa Majkić, pa gospodin Šaraba.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Razmišljala sam kakve bi svrhe imala rasprava o ovoj tački dnevnog reda za koju smo mi, članovi Komisije za odbranu i bezbjednost, imali dosta posla i dugo se time bavili i bavimo se par godina uzastopce. Razum i racionalnost mi nalažu da u ovom momentu, kad se očekuje da će se pitanje konačno ministra Sadovića riješiti unuta SDA, ja evo ovim putem izjavljujem da neću polemisati na temu ovog izvještaja, iako sam se pripremila za ovu tačku. Imala bih šta reći, ali ne želim to sad da činim u ovom trenutku kada to pitanje treba riješiti konačno.

Dakle, sva ova rasprava manje bi mi pomogla od toga da se postupi po zaključcima nadležne komisije koja kaže da će to stanje staviti na dnevni red onda kad zajedno s ministrom i sa svim bezbjednosnim agencijama, a ja sam to protumačila zajedno sa novim ministrom i sa bezbjednosnim agencijama, koje će moći da predlože određeni akcioni plan kako da se iščupamo iz ovog stanja koje je vezano za sektor bezbjednosti.

Dakle, evo ja sad kažem da ovaj prijedlog, odnosno, Informaciju trebamo prihvatiti, jer se nadam da je to zadnja informacija koju podnosi ministar Sadović.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolege, dakle, mislim da je red da se nešto kaže o ovoj informaciji koja odslikava stanje o bezbjednosnoj situaciji u BiH. I ovo što je rekla gospođa Majkić, mi smo se jako dugo na Parlamentu bavili pitanjem da sa ove informacije skinemo oznaku *Interno* i da je to trajalo jedan duži vremenski period dok na kraju zaista nije to došlo na raspravu u punom kapacitetu. Dakle da sva lica koja žele mogu izvršiti uvid u ovu informaciju. I ja i danas ne znam koji je to razlog zašto je Ministarstvo držalo ovu informaciju sa određenim stepenom tajnosti, budući da se unutra nalaze informacije koje, po mom mišljenju, trebaju da budu dostupne svima.

Ono što želim da kažem je da ova informacija, čini mi se, jedan drugi broj informacija koji je dolazio iz ovoga ministarstva nije imao odgovarajući stepen konkretnosti koji zaključci trebaju da imaju. Naime, smatram da, kada se uradi jedna konkretna ili jedna korektna informacija, ovo je jedna informacija koja je taksativno nabrojanje dešavanja u ovoj oblasti, onda zaključci na kraju ove informacije moraju da budu jako precizni i konkretni, obavezujući za određena lica ili određene institucije, jer se samo tako mogu otkloniti odgovarajući nedostaci koji se pojave i koje treba otkloniti. Dakle, zaključak broj 1., broj 2. i broj 4. trebali bi da su napisani daleko konkretnije. Ja ne znam da li ima ovdje nekoga iz Ministarstva, ali smatram da u

budućem vremenu Ministarstvo mora napraviti konkretne zaključke i na taj način obavezati odgovarajuće ili institucije ili pojedinca koji će raditi na otklanjanju odgovarajućih uočenih nedostataka kojih zaista ima u ovoj informaciji.

I drugo, evo već mislim da je ovo treća godina, 2006., 2007., 2008., mi u informacijama o stanju bezbjednosti možemo uočiti da odgovarajući oblici kriminaliteta su u stalnom porastu. Jedan od onih koji je nažalost u stalnom porastu i koji odnosi živote u BiH je povećanje broja saobraćajnih nesreća. Mi smo u BiH prije dvije godine, čini mi se, donijeli zakon, ali nažalost taj zakon nije, po mom mišljenju, dao odgovarajuće rezultate i ne daje rezultate i ja zato smatram da se pod hitno trebaju naći na reviziji i entitetski zakoni i na taj naći otkloniti sve one probleme koji postoje u toj oblasti kako bi se broj ovih nesreća smanjio, a za to u svakom slučaju, po mom mišljenju, ima jako puno prostora.

Dakle, moja konkretna primjedba, još ću jednom ponoviti, je u zaključcima, prijedlozima mjera i radnji koji su dati u ovoj informaciji i koji ne odgovaraju realnosti onakvoj kako bi trebali da odgovaraju i kako bi trebali da budu napisani.

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Šaraba.

Tko želi dalje riječ?

Gospođa Čolo, izvolite.

ALMA ČOLO:

Pa, mene zabrinjava porast pojedine vrste kriminaliteta u BiH u odnosu na prethodnu godinu. Evo, samo navela bih na strani 12. radi se o porastu evidentiranih krivičnih djela krađe motornih vozila, i to pogotovo na području Federacije BiH, gdje je u prošloj godini evidentirano ukupno 1.401 krivično djelo krađe motornih vozila, što je više za 15,8% u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, šta me zabrinjava još više, a to je rasvijetljenost ovih krivičnih djela. Ovdje stoji da je samo 10% otkriveno počinitelaca krivičnih djela krađe motornih vozila u Federaciji BiH. Malo je bolja situacija u RS-u, jer je ovdje rečeno da je presječen lanac organizirane grupe sa prostora Trebinja, Istočnog Sarajeva i Banja Luke. Ono šta zamjeram Informaciji je to da nema mjera na koji način će se poboljšati otkrivenost krivičnih djela i na koji način će nadležne institucije, od SIPA-e do onih na dnu, znači do kantonalnih MUP-ova i MUP-ova u RS-u, način na koji će djelovati da presijeku evidentne organizirane lance koji učestvuju u krađi motornih vozila na teritoriji BiH. Znači, tih mjera konkretnih nemamo i znači mi kao građani BiH treba da se pomirimo sa tim da se motorna vozila krađu u BiH i da samo 10% od ukradenih motornih vozila, počinitelaca tih krivičnih djela bude otkriveno. Ja ne znam kako kao građanin mogu prihvatiti takvo jedno stanje u kojem smo bespomoćni i niko nam ne može pomoći ako sutra postanemo žrtve izvršenja tih krivičnih djela.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ima rješenja za lopove, treba uvesti smrtnu kaznu.

Tko želi dalje raspravu? Zaključujem raspravu. Molim vas, prvo ćemo se izjasniti o Informaciji, primiti je k znanju ili odbiti.

Tko je „za“?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“?

Jedan „suzdržan“, ostali su primili k znanju Informaciju; 13 glasova „za“.

Molim vas da se izjasnimo o Prijedlogu zaključka u dvije točke koje je dalo Povjerenstvo.

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili Prijedlog zaključka Zajedničkog povjerenstva.

Prelazimo na točku 12., to je:

Ad. 12. Očitovanje Doma o prijedlogu Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine BiH za obraćanje kolegija obaju domova visokom predstavniku za BiH radi davanja mišljenja o Zaključku Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigracije, izbjeglice, azil i etiku

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Prijedlog zaključka obaju domova i ja vas samo podsjećam da je taj zaključak proizašao iz pitanja kojeg je postavio naš uvaženi kolega gospodin Šaraba, a odnosi se na osobe smijenjene odlukama visokog predstavnika.

Zastupnički dom je usvojio Zaključak povodom Zaključka Zajedničkog povjerenstva, kojeg sam vam već pročitao, i dogovor je da se izjasni i jedan i drugi dom. Zato je to i kod nas na Domu. Ako se Dom složi, onda će Kolegij i jednog i drugog doma zajedničkim aktom poslati dakle postavljeno pitanje gospodina Šarabe i čekat ćemo odgovor. Evo, to je valjda sad vrlo jasno. Ako je jako zakukuljeno i zamumuljeno ovo pitanje, pa dok ne objasniš nije baš svima jasno koji nisu sudjelovali u procesu rasprave o prijedlogu ovoga zaključka.

Otvaram raspravu.

Izvolite, gospodine Tihiću.

SULEJMAN TIHIĆ:

Ja se izvinjavam, evo treći put se danas javljam i nije to običaj jer imaju delegati koji također treba da učestvuju u ovim raspravama, međutim ovdje imamo na dnevnom redu jedno pitanje koje prevazilazi jedan obični, da tako kažem, zaključak koji se ovdje predlaže. Radi se naime o ovlastima visokog predstavnika i vi znate da po Dejtonskom sporazumu visoki predstavnik u Aneksu X. – maltene, u svakom aneksu on ima neku svoju ovlast, neko pravo da, ne znam ti – nešto predlaže, da daje suglasnost, da arbitrira, na kraju da bude vrhovni tumač, pa

i da donosi, vidjeli ste, kroz određena tumačenja koja su data donosi odluke, mijenja odluke, postavlja, smjenjuje, evo, ovo pitanje koje se i ovdje nalazi.

Ja smatram da pitanje ovlasti OHR-a jeste materija koja treba da bude riješena Ustavom, svakako prije nego što Ured visokog predstavnika bude zatvoren. Jer ukoliko se to desi da ne bude riješeno, mi ćemo imati jednu prazninu, pravnu prazninu gdje će svako moći da, na svoj način, tumači te ovlasti OHR-a koje su raspoređene po, maltene, svim aneksima Dejtonskog sporazuma. A posebna opasnost jeste uloga vrhovnog tumača Dejtonskog sporazuma, i jeste i opasnost i ovo što je gospodin Šaraba inicirao kad su u pitanju odluke o smjenama, o uskraćivanju određenih ljudskih prava, ali imamo mi tu i niz zakona koji su doneseni, imamo odluka kojim se mijenja Ustav entiteta itd. To je jedan konglomerat raznih pitanja i problema o kojima treba da se raspravlja i vodi rasprava i ovdje i na nekim drugim mjestima, ali ovo se pitanje može riješiti samo na ustavan način. Kroz određenu izmjenu Ustava, mi ćemo kazati, ne znam, za vrhovnog tumača određuje se Ustavni sud ili za neko drugo pitanje, evo kao što je ovdje predloženo možda ombudsmen ili neka druga institucija BiH, normalno, koja neće biti podložna opet nekakvim vrstama blokada itd.

U konkretnom slučaju, meni koliko je poznato, a vjerujem i vama većini, visoki predstavnik je u posljednje vrijeme promijenio dosta tih odluka kada su u pitanju pojedinačne sankcije. I on to radi na osnovu inicijative onoga ko je kažnjen, prema kome je donesena ta odluka. Kad on ima priliku da jednostavno ispita navode te odluke, pretpostavljam kao i sve druge odluke, da ima odluka i gdje se pogriješilo, gdje se možda pretjeralo, ali ne možemo se mi staviti u ulogu advokata, ne znam ti, zastupnika svih tih ljudi koji su smijenjeni. Oni treba da napišu zahtjev prema OHR-u, da navedu svoje argumente, oni znaju zašto su kažnjeni i visoki predstavnik se u tom slučaju očitava da li uvažava taj zahtjev ili odbija. Ne bi mi kao Parlament trebali da se ovdje u ovaj dio posla na ovakav način miješimo. Ja mislim da trebamo, ne ovom prilikom nego drugom prilikom i na više mjesta govoriti o problemu ovlasti OHR-a. Znam ja da ti ljudi su povrijeđeni, nekima od tih ljudi da su sigurno i povrijeđena ljudska prava i evo od '92. do '95. godine bilo je povrijeđeno od prava na život, zdravlje, slobodu stanovanja, kretanja. Normalno i ovo pravo je sigurno značajno i o njemu se mora voditi računa, ali ja mislim da to treba da rade pojedinci prema kojima su izrečene te sankcije da se oni obraćaju Uredu visokog predstavnika i da Ured visokog predstavnika nakon toga donosi odluku o, kao što je i do sad donosio, stavljanju van snage niza odluka koje su donesene.

Ne bi trebao Parlament, po meni, da se uključuje, ja sam, zbog toga sam bio i na Kolegiju protiv ovoga ovakvog zaključka.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospodinu Tihiću.

Pitam tko želi dalje riječ. Gospodin Rajić, doktor Ivanić. Poslije ćemo dati Šarabi riječ.

BOŽO RAJIĆ:

Ja sam shvatio izlaganje gospodina Tihića u dva dijela. U prvom dijelu on je govorio o potrebi da se kroz ustavnu definiciju ovlasti, sadašnje ovlasti visokog predstavnika, nakon

prestanka njegovog mandata, prenesu na institucije BiH, ako sam dobro shvatio. Ako govorimo o nekom vremenu profuturno, to će biti sutra. Ovaj prijedlog zaključka zapravo govori o sadašnjem akutnom trenutku u kojem postoji jedan broj građana BiH kojima su odlukama visokog predstavnika ograničena ili oduzeta neka prava, prije svega politička prava, i u tom smislu je išla ta inicijativa i prijedlog.

Ja sam duboko svjestan također ovoga što je gospodin Tihić naglasio da mi nemamo mandat korespondirati na bilo koji način sa Uredom visokog predstavnika u smislu njegovih odluka kako će on njih donositi, osim da na određen način možemo kazati da su do nas doprli takvi glasovi, zahtjevi i molbe da mi eto potičemo i molimo visokog predstavnika. Ja mislim da bi to bilo neproduktivno, da nema zaista nikakve potrebe to činiti. Možda je najbolji način odustati od ovoga zaključka. Ja se pridružujem tom mišljenju, ali bi trebalo na neki način informirati, preko medija informirati one ljude kojima su ta prava ograničena odlukama visokog predstavnika da imaju mogućnost sami se obratiti tamo i vjerojatno doći do nekih rješenja.

Evo, toliko.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Rajiću.
Doktor Ivanić.

MLADEN IVANIĆ:

Ako sam ja dobro razumio, Komisija je ovdje tražila od visokog predstavnika da se izjasni o Prijedlogu zaključka prije nego što glasa o samom zaključku. Dakle, ona ga pita za mišljenje. Prije nego što će se glasati o ovom zaključku da se pokreće inicijativa da on to ugasi i ja uopšte ne vidim šta je problematično u savjetodavnom stavu visokog predstavnika. Mi od njega tražimo šta on misli o tom zaključku Komisije, ako sam ja dobro razumio, predsjedavajući, jel' tako.

Dakle, nema stava, ne iznosi se stav, nego on se konsultuje prije izjašnjenja. I ako on kaže nemate pravo to, to je moja ekskluziva, neće se glasati. Ali ja ne vidim šta je problematično politički, čak i onima koji, evo prije svega gospodinu Tihiću, da, politički šta je problematično da se čuje mišljenje visokog predstavnika, jer mi imamo to kao problem. Mi to realno imamo kao problem u ovoj zemlji. Sad da li je to naš, njegov, Ustavnog suda ili bilo čiji, to ne znam. Ja zato mislim da se stav ovaj da se on upita, da mu se dostavi, da kaže šta misli o Prijedlogu zaključka – sasvim korektan.

SULEJMAN TIHIĆ:

Nije tako.

MLADEN IVANIĆ:

Onda sam ja pogrešno razumio.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Samo malo. Izaći ćemo mi iz ovog problema.

MLADEN IVANIĆ:

Jer evo, ja iz ovoga, što kaže, 'nakon sprovedene rasprave Zajednički kolegijum se izjasnio o prijedlogu da se pošalje radi davanja mišljenja o Zaključku Zajedničke komisije'.

/zajednička diskusija/

MLADEN IVANIĆ:

Ja sam razumio da je obraćanje, meni je naslovljen dokument: 'Izjašnjenje o prijedlogu Zajedničkog kolegijuma da se oba doma obrate visokom predstavniku', ja ne govorim o ovom zaključku. Pa pogledajte naslov. Naslov teksta: 'Izjašnjenje Doma o prijedlogu Kolegijuma da se kolegiji obrate visokom predstavniku'. Pa ja zaista smatram da je to, prije izjašnjenja o Zaključku, normalna stvar, ako se mi dobro razumijemo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Kolega Ivaniću!

MLADEN IVANIĆ:

Ja zaista predlažem da se obratimo visokom predstavniku da nam kaže šta o Zaključku misli, ništa više.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Kolega Ivaniću, ja sam Vas čuo, svi smo Vas čuli i predlažem da izađemo iz Vaših dilema na način što ću ja sad dati riječ autoru, izvoru, dakle sa izvora se vode najbolje napiti, dakle autoru prijedloga inicijative, dakle ovog zaključka koji je prošao sve ove faze i došao do Doma.

Izvolite, gospodine Šaraba, objasnite gospodinu Ivaniću.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Dakle, evo poslije godinu i po dana moje lične borbe ovdje u Parlamentu konačno je izdefinisana jedan zaključak ili jedna inicijativa prema visokom predstavniku koja ima jedan jedini cilj, a to je da se na određeni način odobrovolji da počne preispitivati svoje odluke koje je donio tačno prije pet godina.

Zadnje odluke o smjenama, najveći broj smjena je donijet 30. juna 2004. godine kada je smijenjeno 60 zvaničnika. Činjenica da je i posle toga bilo smjena, prije toga jako puno, i u ovom trenutku oko 150 ljudi u BiH postoji kojima su uskraćena osnovna ljudska i građanska prava. Ljudi nemaju mogućnost da rade u svojim bivšim firmama gdje su radili ranije, nemaju mogućnost da uđu u svoju firmu, zabranjeno im je. Dakle, čovjek ne smije da uđe u svoju firmu gdje je radio 20 godina prije nego što je postao određeni zvaničnik, pa poslije toga smijenjen. Dakle, uskraćena mu je mogućnost da ostvari jedno od osnovnih ljudskih prava. Ljudi nemaju

mogućnost i pravo da se jave na Biro za zapošljavanje da ostvaruju onaj iznos koji pripadne ljudima kad ostanu bez posla. Ne mogu da ovjere zdravstvenu knjižicu.

Dakle, moja inicijativa i moj zahtjev, kada sam prvi put prije godinu i po dana podnio poslaničko pitanje prema Kancelariji visokog predstavnika, bio je, dakle ne da se ljudima vrata neka politička prava, nego da im se vrata osnovna ljudska prava. Pravo da može raditi na nekom radnom mjestu gdje je bio referent u nekoj firmi i šta je bio prije toga. Dakle, da može biti prijavljen na Biro za zapošljavanje, da može da ovjeri zdravstvenu knjižicu. A sve ovo govorim iz svog iskustva jer sam bio jedan od tih 60. I u pravu je gospođa Majkić kad je maloprije rekla da je međunarodna zajednica napravila brojne greške ovdje u BiH. Jedna od grešaka je ovakav način smjenjivanja. Dakle, svi su se ovi ljudi obratili zahtjevom visokom predstavniku i tražili da preispita svoje odluke, i niko nije dobio odgovor. Dakle, jednostavno, jedan zid ćutanja.

Dakle, ovo je inicijativa prema Kancelariji visokog predstavnika da kaže, evo, prihvatam da preispitam svoje odluke koje sam donio, jer poslije pet godina je logično ako sam smijenio nekog, uskratio mu osnovna ljudska prava, da mu kažem ili si kriv ili nisi kriv. Ako nisi kriv, bar da mu se omogući da radi onaj svoj osnovni posao, da može da živi. Dakle, ljudi su na ivici bijede, na ivici egzistencije. E to je bila moja inicijativa. Dakle, vratiti ljudima osnovna ljudska i građanska prava koja su utvrđena u Ustavu BiH i ništa drugo. Dakle, omogućiti im da žive, a oni nemaju, tih 150 ljudi nema ona osnovna prava koja su utvrđena u Ustavu BiH. Ili da visoki predstavnik kaže, eh, ustupan to nekoj instituciji pa neka ona odluči, neka odluči jesu li ljudi krivi ili nisu. Dakle, ovdje niko neće da kaže, gospodo, vi ste krivi zato što ste uradili to i to, ili da kaže, gospodo, ne, vi niste krivi, nema krivice. Svako može da pogriješi pa i Kancelarija visokog predstavnika. I da se ljudima omogući da uživaju i ostvare onaj osnovni stepen ljudskih prava, a to je pravo da radi na onom poslu gdje je radio nekad ranije ili pravo da je prijavljen na birou ili, evo, da može da ovjeri zdravstvenu knjižicu, jer i to ljudi ne mogu. I mislim da je to obaveza visokog predstavnika da uradi i smatram da je ovo minimum što je Parlament mogao da pokrene, dakle da se bori za osnovna ljudska prava građana BiH, jer ovdje su i Srbi i Bošnjaci i Hrvati. Svi su mijenjani i smjenjivani u određenim periodima i ovo treba da se nađe na stolu visokog predstavnika i da nam pošalje odgovor.

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Šaraba.

Evo, čut ćemo eksperta za ljudska prava. Izvolite, gospođo Čolo.

ALMA ČOLO:

Ma, ja bih samo kratko jednu impresiju sa Komisije za ljudska prava. Vidjeli ste, ovaj zaključak je potpisao predsjedavajući, gospodin Sadik Ahmetović, koji nije član ovog doma. Ali, prilikom rasprave o ovom prijedlogu, koji je dao gospodin Slobodan Šaraba, bili su predstavnici OHR-a na sjednici Komisije u dva navrata i oni su dali svoje pismeno izjašnjenje da su svi oni koji su smijenjeni Odlukom visokog predstavnika a koji su podnijeli pismeni zahtjev za preispitivanje te odluke da je visoki predstavnik preispitao tu odluku i u opravdanim slučajevima, gdje je postojala osnova da se takva odluka stavi van snage – da je to učinio. I mi smo takav jedan akt dobili i njega smo razmatrali na Komisiji, tako da ovo što gospodin Slobodan Šaraba

kaže da oni sa svojim zahtjevima nailaze na zid šutnje, ja ne znam da je to tako jer, vjerujte, takav smo papir dobili od OHR-a, u kojem je to tako rečeno.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Javlja li se još netko za riječ?
Gospodin Koprivica. Izvolite.

ZORAN KOPRIVICA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Ja mislim da gospođa Alma nije u pravu. Istina je da je diskusija na Komisiji tekla u tom smjeru i da smo dobili određena obavještenja od strane gospode iz OHR-a u tom smislu. Međutim, praksa potvrđuje sasvim drugačije stanje u odnosu na ovo koje smo imali priliku čuti.

Evidentno je i meni je lično poznato nekoliko slučajeva gdje su ljudi predali zahtjeve OHR-u, i po više od dvije godine čekaju bilo kakav odgovor. Jednostavno, odgovora nema. Čuti se. Znači, u tom smislu, ja ipak predlažem da podržimo ovaj zaključak koji je Komisija, odnosno, i Predstavnički dom prihvatio i Komisija za ljudska prava da se uputi pismo OHR-u da se jednostavno traži očitovanje njihovo u smislu ljudskih prava lica koja su smijenjena od strane Visokog predstavnika, jer u bezbroj slučajeva nema nikakvog odgovora. Znači, jednostavno, ćutanje i ćutanje. To je praksa koja nije dobra. I, mislim da bi na ovaj način ovaj dom sigurno dao jedan doprinos da se jednostavno vidi šta s tim ljudima, kako se jednostavno stanje ne bi ovako u nedogled i dalje održavalo.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Koprivica.
Želi li još netko riječ? Gospodin Rajić. Izvolite.

BOŽO RAJIĆ:

Ne znam, meni se čini da se ovo može vrlo lako krivo razumjeti, pa ćemo se podijeliti na one koji jesu za ljudska prava i za one koji nisu. Radi se o tome da su, svi mi znamo, odluke visokog predstavnika neopozive, pravni lijek protiv tih odluka je potrošen, prošao je, i ovo danas može biti jedna zamolba da visoki predstavnik, odnosno njegov ured, ako želi i ako nađe elemente za to, preispita neke svoje odluke.

Dakle, u tome je suština. Ja osobno mislim da visoki predstavnik nije dužan reagirati na naše inicijative, jer on je autonoman, on u donošenju svojih odluka ne mora konzultirati Parlament BiH niti bilo koga drugoga. Zna se kome on polaže račune, to je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira, i to nije ništa novo. Nema ništa protiv neka ide ovakva inicijativa ali mi se čini pomalo nelogično i puno bi mi bilo običnije donijeti zaključak i objaviti ga javno da je Dom vodio raspravu o tom pitanju, da poziva one građane BiH koji imaju problema s tim da se pismeno obrate Uredu visokog predstavnika pa, ako opet bude bila šutnja administracije, onda

sam za to da se mi očitujemo na takav način, a da ne bude sada krivo shvaćeno: kao eto jedni smo za to da se vrate ljudska i građanska prava, drugi nismo.

Ja mislim da se ovdje malo i pregoni u kvalificiranju toga koja su prava oduzeta. Najviše su oduzeta politička prava. Meni je prvi put čuti da se radi ovdje o oduzimanju radnih prava. Možda negdje postoje slučajevi, ali ako je neko skinut sa određenog radnog mjesta, s određenim razlozima, ne može pretendirati da se vrati na isto mjesto. I to više nije gubljenje radnih prava, to je gubljenje prava na radno mjesto, to je sasvim druga kvalifikacija. No, ne bih da širimo priču o tome. Dakle, sasvim mi je svedno. Možemo prihvatiti ovaj zaključak, proslijediti visokom predstavniku ali mi nismo pozvani prozivati visokog predstavnika radi djelovanja.

Evo, to je to.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Ima li još netko osim predlagatelja Šarabe, koji je sad treći krug predlagatelja, to je bilo na Povjerenstvu, pa na Domu, pa nam došlo, više niste predlagatelj ali jeste u inicijativi u iskonu taj koji je to predložio. Iscrpit ćemo dakle želje zastupnika za raspravu. Ima li netko još potrebu?

Izvolite, gospodine Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Kratko, želio sam samo da kažem gospodinu Rajiću. Dakle, gospodine Rajiću, ljudima su zamrznuti računi, dakle evo, to nisam spomenuo. Dakle, nisu mogli da ono što su privatno zaradili da naplate. Dakle, postojala je i takva mjera. Dakle, u pitanju je jako širok obim prava koja su oduzeta ljudima. Dakle, ovo je samo borba za ta prava. Dakle, niko od tih ljudi nije tražio politička prava poslije toga. Tražili su životna prava. I sad traže životna prava. I ovo je borba za životna prava, ne za politička prava tih ljudi. Dakle, borba da bilo ko od njih može ostvariti osnovna životna prava.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa na ovom pojašnjenju.

Ima li potrebe još netko za raspravu? Zaključujem raspravu i stavljam na izjašnjavanje, dakle volja je svakog nas kako će se izjasniti oko toga. Stavljam na izjašnjavanje, dakle prijedlog: 'Očitovanje Doma o prijedlogu Zajedničkog kolegija obaju domova'; dakle suština je da se obrati ovaj dom s pitanjem visokom predstavniku, odnosno na zahtjev koji je bio u pitanju gospodina Šarabe.

Tko je „za“ ovakav prijedlog? To je pet, dva, pet i tri je osam; osam „za“.

Tko je „protiv“ Pet „protiv“.

„Suzdržan“ Dva glasa.

Nemamo entitetske većine u Federaciji.

Pitam ima li konsenzusa. Nema.

Ponovit ćemo glasovanje. Ne bi smjelo biti glasova „protiv“ u Federaciji više od sedam, to je dvije trećine.

Tko je „za“, molim lijepo? „Za“ je pet i tri je osam.

„Protiv“? Pet.

„Suzdržanih“? Dva.

Očitovali smo se da pošaljemo visokom predstavniku pitanje u ime Doma.

Hvala vam lijepa.

Prelazimo na točku 13.

Ad. 13. do Ad. 28. Davanje saglasnosti za ratificiranje predloženih međunarodnih pravnih akata

ILIJA FILIPOVIĆ:

Imam konsenzus u Kolegiju, konsenzus u Kolegiju, moliću lijepo, da dadnemo suglasnost za ratificiranje predloženih međunarodnih pravnih akata od točke 13. do zaključno s točkom 28.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Jesam dobro rekao?

Tko je „za“ ovakav prijedlog, molim da se izjasni, da dadnemo suglasnost za ratificiranje međunarodnih pravnih akata u točkama od 13. zaključno s točkom 28?

Tko je „za“, molim lijepo dignimo ruke?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje međunarodnih pravnih akata od točke 13. zaključno sa točkom 28.

Ovim smo iscrpili današnji dnevni red. Hvala vam na sudjelovanju u radu. Zaključujem rad današnje sjednice. Sutra nastavljamo sjednicu Parlamentarne skupštine u prvom dijelu, kad ćemo mi pitati, a Vijeće ministara odgovarati ... toga će biti jedna stanka i nastaviti ćemo drugi dio Parlamentarne skupštine BiH s dnevnim redom koji ste dobili.

Molim vas, vidimo se sutra.

23. ćemo imati sjednicu Doma naroda, a 24., najvjerojatnije, o tome će donijeti sutra odluku Kolegij, imat ćemo i zajedničku, opet, dakle sjednicu Parlamentarne skupštine BiH, tako piše u Ustavu, dakle kada će nam se obratiti, najvjerojatnije, Olli Rehn.

Hvala vam lijepa za danas.

Sjednica je završena u 14,30 sati.